

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 21 Σεπτεμβρίου 2018 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Οικονόμου Πρόεδρος, Μιχαήλ Σειραδάκης-Εισηγητής και Εμμανουέλα Σωτηρόπουλου Μέλη.

Για να εξετάσει 1) την από 16.08.2018 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 824/16.08.2018 της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στα Ιωάννινα, ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, 2) την από 14.08.2018 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 836/20.08.2018 της Ένωσης Εταιρειών με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στον Δήμο Αθηναίων Αττικής, οδός....., Τ.Κ. 11526, όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού και

Της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στον Δήμο Χαλανδρίου Αττικής, ..., Τ.Κ. ....για την εταιρεία «.....» και στον Δήμο Χαλανδρίου Αττικής, στη συμβολή των .....για την εταιρεία «.....», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και η οποία στρέφεται κατά της πρώτης ασκηθείσας προσφυγής.

Της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στον Δήμο Χαλανδρίου Αττικής, ...για την εταιρεία «.....» και στον Δήμο

Χαλανδρίου Αττικής, στη συμβολή των .....για την εταιρεία «.....», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και η οποία στρέφεται κατά της δεύτερης ασκηθείσας προσφυγής.

Της παρεμβαίνουσας Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στα....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται και η οποία στρέφεται κατά της δεύτερης ασκηθείσας προσφυγής.

Με την πρώτη Προδικαστική Προσφυγή η πρώτη προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της, να ακυρωθούν, ανακληθούν, τροποποιηθούν: α) η υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....» και συνακόλουθα έκρινε σύμφωνες τις τεχνικές προδιαγραφές αυτής, με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και τους λοιπούς όρους της τελευταίας.

Με τη δεύτερη Προδικαστική Προσφυγή η δεύτερη προσφεύγουσα επιδιώκει να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της, να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, να απορριφθούν οι προσφορές α) της εταιρείας με την επωνυμία «.....», να επαναληφθεί με ορθή αιτιολογία η αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας.

Με την πρώτη ασκηθείσα παρέμβαση που στρέφεται κατά της πρώτης ασκηθείσας προσφυγής, η παρεμβαίνουσα ένωση εταιρειών επικαλείται ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη

και μη νόμιμη και σε κάθε περίπτωση ως ουσία αβάσιμη και αναπόδεικτη, για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρει στην υπό κρίση παρέμβασή της.

Με τη δεύτερη ασκηθείσα παρέμβαση που στρέφεται κατά της δεύτερης ασκηθείσας προσφυγής, η παρεμβαίνουσα εταιρεία επικαλείται ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος που η δεύτερη προσφεύγουσα αιτείται την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και την επανάληψη με ορθή αιτιολογία της αξιολόγησης της τεχνικής προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας, για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρει στην υπό κρίση παρέμβασή της.

Με την τρίτη ασκηθείσα παρέμβαση που στρέφεται κατά της δεύτερης ασκηθείσας προσφυγής, η παρεμβαίνουσα ένωση εταιρειών επικαλείται ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη και μη νόμιμη και σε κάθε περίπτωση ως ουσία αβάσιμη και αναπόδεικτη, για τους λόγους που αναλυτικά αναφέρει στην υπό κρίση παρέμβασή της.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή Μιχαήλ Σειραδάκη.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ως Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε Διεθνή (Άνω των ορίων) Ανοιχτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό, με Αριθμό Πρωτοκόλλου Διακήρυξης 135412(4209)/23.03.2018 και Αριθμό Συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. 56212, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, για την επιλογή αναδόχου για το Υποέργο 1: «Ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης τουρισμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» της Πράξης με τίτλο «Τουριστική Προβολή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» (CPV 79340000-9, 79341400-0, 79342200-5, 79310000-0, 79415200-8 και 72000000-5), προϋπολογισθείσας δαπάνης τριών εκατομμυρίων τετρακοσίων εβδομήντα δύο χιλιάδων τετρακοσίων ευρώ (3.472.400,00 €) συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, διάρκειας δεκαοκτώ (18) μηνών, με καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των προσφορών την 30^η

Αριθμός Απόφασης : 783,784/2018

Απριλίου 2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00 μ.μ. και ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών την 7^η Μαΐου 2018 και ώρα 9:00 π.μ. Η πρώτη προσφεύγουσα υπέβαλε νομότυπα και εμπρόθεσμα στις 30.04.2018 και ώρα 13:05:49 μ.μ. την υπ' αριθμ. 93908 προσφορά της στον ανωτέρω διαγωνισμό και πλέον με την υπό κρίση προσφυγή της, η οποία κατατέθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 16.08.2018, στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32^ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της ένωσης εταιρειών «..... και.....» και συνακόλουθα έκρινε σύμφωνες τις τεχνικές προδιαγραφές αυτής, με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και τους λοιπούς όρους της τελευταίας, η οποία αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 06.08.2018, οπότε και έλαβε πλήρη γνώση της η πρώτη προσφεύγουσα. Η δεύτερη προσφεύγουσα υπέβαλε απόλυτα νομότυπα και εμπρόθεσμα στις 30.04.2018 και ώρα 13:22:08 μ.μ. την υπ' αριθμ. 96161 προσφορά της στον ανωτέρω διαγωνισμό και πλέον με την υπό κρίση προσφυγή της, η οποία κατατέθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 14.08.2018, στρέφεται κατά της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32^ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές α) της εταιρείας με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό τίτλο «.....» και β) της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....» και κατά το μέρος που αξιολογήθηκε με εσφαλμένη αιτιολογία η τεχνική προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας, η οποία αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στις 06.08.2018, οπότε και έλαβε πλήρη γνώση της η δεύτερη προσφεύγουσα. Η πρώτη προσφεύγουσα εταιρεία κατέθεσε την 16.08.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων

(Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) την υπό κρίση προσφυγή της και την κοινοποίησε στην Α.Ε.Π.Π. 16.08.2018 και η δεύτερη προσφεύγουσα εταιρεία κατέθεσε την 14.08.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) την υπό κρίση προσφυγή της και την κοινοποίησε στην Α.Ε.Π.Π. 17.08.2018.

2. Επειδή η πρώτη προσφεύγουσα εταιρεία, επικαλείται στην υπό κρίση προσφυγή της ότι η αναθέτουσα έκρινε εσφαλμένα με την προσβαλλόμενη απόφαση, δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού και κακώς έκανε δεκτή την προσφορά της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....», κρίνοντας σύμφωνες τις τεχνικές προδιαγραφές αυτής, με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και τους λοιπούς όρους της τελευταίας, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στην υπό κρίση προσφυγή.

3. Επειδή η πρώτη προσφεύγουσα αιτείται να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της, να ακυρωθούν, ανακληθούν, τροποποιηθούν: α) η υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....» και συνακόλουθα έκρινε σύμφωνες τις τεχνικές προδιαγραφές αυτής, με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης και τους λοιπούς όρους της τελευταίας και β) κάθε άλλη συναφής, προγενέστερη ή μεταγενέστερη, πράξη ή παράλειψη, να κριθεί απαράδεκτη η προσφορά της συμμετέχουσας ανωτέρω ένωσης εταιρειών και να αποκλειστεί αυτή από το επόμενο στάδιο του διαγωνισμού και να διαταχθεί η επιστροφή του παραβόλου.

4. Επειδή η δεύτερη προσφεύγουσα εταιρεία, επικαλείται στην υπό κρίση προσφυγή της ότι η αναθέτουσα έκρινε εσφαλμένα με την

προσβαλλόμενη απόφαση, δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού και κακώς έκανε έκανε δεκτές τις προσφορές α) της εταιρείας με την επωνυμία «.....» και β) της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....» και κατά το μέρος που αξιολογήθηκε με εσφαλμένη αιτιολογία η τεχνική προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας, για τους λόγους που αναλυτικά εκτίθενται στην υπό κρίση προσφυγή.

5. Επειδή η δεύτερη προσφεύγουσα αιτείται να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή της, να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, να απορριφθούν οι προσφορές α) της εταιρείας με την επωνυμία «.....» και τον διακριτικό τίτλο «.....», να επαναληφθεί με ορθή αιτιολογία η αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας και να επιστραφεί το κατατεθέν παράβολο.

6. Επειδή οι προσφυγές έχουν ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου που παρατίθεται στο Παράρτημα Ι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ΠΔ 39/2017 και της παρ. 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016.

7. Επειδή για την πρώτη προσφυγή, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν. 4412/2016 (κωδικός e-παραβόλου 229144753958 1015 0005), όπως εξοφλήθηκε δυνάμει του από 16.08.2018 αποδεικτικού εξόφλησης της Τράπεζας Πειραιώς, ποσού δεκατεσσάρων χιλιάδων δύο ευρώ (14.002,00 €) και έχει δεσμευτεί, δυνάμει του αντίστοιχου αποδεικτικού αυτόματης δέσμευσης του παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

8. Επειδή για τη δεύτερη προσφυγή, έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 363 του Ν.

4412/2016 (κωδικός e-παραβόλου 229128519958 1012 0065), ποσού δεκατεσσάρων χιλιάδων ενός ευρώ και εξήντα ενός λεπτών (14.001,61 €) και έχει δεσμευτεί, δυνάμει του αντίστοιχου αποδεικτικού αυτόματης δέσμευσης του παραβόλου της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.).

9. Επειδή ο επίδικος διαγωνισμός, εμπίπτει ενόψει του αντικειμένου του και της προϋπολογισθείσας δαπάνης στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016.

10. Επειδή η Α.Ε.Π.Π. είναι καθ' ύλην αρμόδια βάσει συνολικού ποσού της Διακήρυξης του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περ. α) του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

11. Επειδή η Α.Ε.Π.Π. είναι και κατά χρόνο αρμόδια, όπως προκύπτει από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 περ. β), 38 παρ. 7, 61 παρ. 1, 66 παρ. 1, 120, 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016.

12. Επειδή οι προσφυγές έχουν κατατεθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ) του ΠΔ 39/2017 και το άρθρο 361 παρ. 1 περ. γ) του Ν. 4412/2016.

13. Επειδή παραδεκτά και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, κατατέθηκε στις 27.08.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η από 27 Αυγούστου 2018 παρέμβαση της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία «.....», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και η οποία στρέφεται κατά της πρώτης ασκηθείσας προσφυγής.

14. Επειδή παραδεκτά και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, κατατέθηκε στις 27.08.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η από 27 Αυγούστου 2018 παρέμβαση της ένωσης εταιρειών με την επωνυμία.....», όπως νόμιμα εκπροσωπείται και η οποία στρέφεται κατά της δεύτερης ασκηθείσας προσφυγής.

15. Επειδή παραδεκτά και εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, κατατέθηκε στις 27.08.2018 στον διαδικτυακό τόπο του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), η από 24 Αυγούστου 2018 παρέμβαση της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «.....» που εδρεύει στα Ιωάννινα, οδός....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται και η οποία στρέφεται κατά της δεύτερης ασκηθείσας προσφυγής.

16. Επειδή, λαμβάνοντας υπόψη πως και οι δύο (2) υπό κρίση Προδικαστικές Προσφυγές έχουν ασκηθεί στο πλαίσιο κοινής διαγωνιστικής διαδικασίας, ήτοι της με Αριθμό Πρωτοκόλλου Διακήρυξης 135412(4209)/23.03.2018 και Αριθμό Συστήματος Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. 56212 και λαμβάνοντας υπόψη ότι και οι δύο Προδικαστικές Προσφυγές στρέφονται κατά της ίδιας απόφασης, ήτοι κατά κατά της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, σύμφωνα με τα ανωτέρω, οι Προδικαστικές Προσφυγές εξετάζονται από κοινού λόγω συνάφειας και προς αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π.

Παραδεκτά φέρονται προς εξέταση ενώπιον του 3^{ου} Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π.

17. Επειδή, στην πρώτη κρινόμενη προσφυγή, η προσφεύγουσα εταιρεία, προσδιορίζει επακριβώς και με πλήρη σαφήνεια τους λόγους εκείνους που δικαιολογούν την επίκληση βλάβης εκ μέρους της, λόγω του ότι έχει υποβάλλει προσφορά, η οποία κρίθηκε αποδεκτή και συνεπακόλουθα θεμελιώνει, κατ' αρχήν βάσιμα, το πως στοιχειοθετείται εκ μέρους της η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για την προσβολή της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του

Διαγωνισμού, κατά το μέρος που αφορά στη νόμιμη αποδοχή προσφοράς συνυποψηφίου αυτής και αντίστοιχα, θεμελιώνει τη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου οικονομικού φορέα στον διαγωνισμό και το επιδιωκόμενο όφελος της από την απόρριψη της προσφοράς του έτερου αποδεκτού συμμετέχοντος, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

18. Επειδή ομοίως, στη δεύτερη κρινόμενη προσφυγή, η προσφεύγουσα εταιρεία, προσδιορίζει επακριβώς και με πλήρη σαφήνεια τους λόγους εκείνους που δικαιολογούν την επίκληση βλάβης εκ μέρους της σχετικά με τον τρίτο και πέμπτο (υπό 5Α και 5Β) λόγο προσφυγής, λόγω του ότι έχει υποβάλλει προσφορά, η οποία κρίθηκε αποδεκτή και συνεπακόλουθα θεμελιώνει, κατ' αρχήν βάσιμα, το πως στοιχειοθετείται εκ μέρους της η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος για την προσβολή της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που αφορά στην απόρριψη της προσφοράς της και αντίστοιχα, θεμελιώνει τη ζημία της από τυχόν παράνομο αποκλεισμό της από τη διαγωνιστική διαδικασία και το επιδιωκόμενο όφελος της από την αποδοχή της προσφοράς της, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

19. Επειδή ωστόσο, στη δεύτερη κρινόμενη προσφυγή, αναφορικά με τον πρώτο, δεύτερο και τέταρτο (υπό 4Α και 4Β) λόγο προσφυγής που προβάλλει η προσφεύγουσα για την προσβολή της ανωτέρω προσβαλλόμενης απόφασης της αναθέτουσας κατά το μέτρο που αποδέχεται το φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής/Τεχνικής Προσφοράς των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων «.....», όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία, διαγωνιζόμενος ο οποίος νομίμως αποκλείεται από διαγωνισμό δεν έχει έννομο συμφέρον να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της συμμετοχής άλλου διαγωνιζόμενου, δοθέντος ότι με τον αποκλεισμό του καθίσταται, ως προς το διαγωνισμό αυτό, τρίτος (βλ. ΕΑ ΣΤΕ

301/2011, 748/2010, 1317/2009, ΣΤΕ 2817/2008, 1450/2007 και 666/2006). Κατ' εξαίρεση, όμως, και προς διασφάλιση της αρχής του ενιαίου μέτρου κρίσης, η οποία αποτελεί ειδικότερη έκφανση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν το σύνολο του κοινοτικού (ενωσιακού πλέον) δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, με έννομο συμφέρον προβάλλει ισχυρισμούς αναφερόμενους αποκλειστικώς στην αποδοχή της συμμετοχής άλλου διαγωνιζόμενου παρά τη συνδρομή λόγου αποκλεισμού ίδιου με εκείνον που απετέλεσε την αιτιολογία αποκλεισμού του (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 174/2016, 44/2014, 106/2013, 380/2012, 671/2011, 1156, 329/2010, 246/2009, κ.α.). Εξάλλου, εφόσον ίσταται ο αποκλεισμός του προσφεύγοντος, άνευ εννόμου συμφέροντος, καταρχήν, προβάλλονται λόγοι που αφορούν πλημμέλειες των τεχνικών προσφορών των λοιπών διαγωνιζομένων (ΣΤΕ Ολ 697/1951 κ.α.), εφόσον πάντως, οι σχετικές αιτιάσεις δεν συνδέονται με τη διασφάλιση της αρχής του ίσου μέτρου κρίσεως (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 174/2016, 379-380/2012, πρβλ. ΕΑ 44/2012, 259/2012, 450/2011, κ.α., βλ. βλ. Πυργάκη «Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», σελ. 430 επ. παρ. 12.6.5.).

20. Επειδή κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, δεδομένου ότι η δεύτερη προσφεύγουσα είχε ήδη αποκλειστεί από τον διαγωνισμό, λόγω του ότι η τεχνική της προσφορά δεν έγινε αποδεκτή από την Οικονομική Επιτροπή της αναθέτουσας καθότι κρίθηκε ότι δεν ήταν σύμφωνη με τους όρους της διακήρυξης και τις τεχνικές προδιαγραφές. Λαμβάνοντας υπόψη ότι για τον ανωτέρω λόγο η Οικονομική Επιτροπή έκρινε ομοφώνως την προσφορά της δεύτερης προσφεύγουσας ως απορριπτέα και άρα η τελευταία είχε καταστεί «τρίτος» ως προς τη συνέχιση του διαγωνισμού για λόγο διαφορετικό από εκείνον που επικαλείται η ίδια με σκοπό την απόρριψη των προσφορών των συνυποψηφίων της «.....» και τη συνέχιση των προσφορών τους στα επόμενα στάδια του διαγωνισμού, είναι προφανές ότι η προσφυγή ασκείται απαραδέκτως από τη δεύτερη προσφεύγουσα, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος και ως εκ τούτου κρίνεται απορριπτέα ως προς τον πρώτο και δεύτερο προβαλλόμενο λόγο.

21. Επειδή στο άρθρο 1.5 της διακήρυξης με τίτλο «Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού» ορίζεται ότι: «*Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 30-4-2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00 μ.μ., δηλ. 30 μέρες τουλάχιστον από την ημερομηνία αποστολής του εντύπου προκήρυξης σύμβασης στην Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ. Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος, την 7η Μαΐου 2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09:00 π.μ.*».

22. Επειδή στο άρθρο 2.4.2 της διακήρυξης με τίτλο «Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών», υποπαρ. 2.4.2.1 και 2.4.2.2, ορίζεται ότι: «*2.4.2.1 Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη (άρθρο 1.5), στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν.4412/2016 , ιδίως άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθμ5692/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ)». Για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 “Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ) (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α. 2.4.2.2 Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες*

χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 6 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης. Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή θα ρυθμίσει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με σχετική ανακοίνωσή της.».

23. Επειδή στο άρθρο 2.4.6 της διακήρυξης με τίτλο «Λόγοι απόρριψης προσφορών» υπό α) ορίζεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους 2.4.1 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2. (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , 2.4.5. (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας, β), [...],...».

24. Επειδή περαιτέρω, το άρθρο 60 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 (άρθρο 47 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ορίζει ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές παρατείνουν την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών. Σε περίπτωση επισπευσμένης διαδικασίας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 27 και την παρ. 7 του άρθρου 28, η προθεσμία ορίζεται σε τέσσερις (4) ημέρες, β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές. Η διάρκεια της παράτασης είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών. Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν

ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται από τις αναθέτουσες αρχές να παρατείνουν τις προθεσμίες.».

25. Επειδή στο άρθρο 2.4.3 της διακήρυξης με τίτλο «Περιεχόμενα Φακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» ορίζεται ότι: «2.4.3.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) [...] β) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016. Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό πρότυπο ΕΕΕΣ το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διακήρυξης (Παράρτημα ΙΙ) σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται στο παράρτημα ΙΙ της διακήρυξης. Το ΕΕΕΣ υπογράφεται μόνο από τον κατά περίπτωση εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τον οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.(Κανονισμός (ΕΕ) 2017/6 & Κατευθυντήρια Οδηγία 15 Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.).Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν το ΕΕΕΣ για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση. γ) [...]. [...].».

26. Επειδή στο άρθρο 4.4 της διακήρυξης με τίτλο «Υπεργολαβία», στην παρ. 4.4.3, ορίζεται ότι: «Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας, εφόσον το (α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Επιπλέον, προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ως άνω ποσοστού. Όταν από την ως άνω επαλήθευση

προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού απαιτεί ή δύναται να απαιτήσει την αντικατάστασή του, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.».

27. Επειδή περαιτέρω, στο άρθρο 131 παρ. 6 του Ν. 4412/2016 που είναι εφαρμοστέος στον εν λόγω διαγωνισμό, ορίζεται ότι: «Κατά παρέκκλιση από την προηγούμενη παράγραφο, αν το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης το (α) οποίο (α) ο κύριος ανάδοχος είχε αναφέρει στην προσφορά του, κατά το άρθρο 58 ή κατά την έναρξη εκτέλεσης της σύμβασης ή κατά τη διάρκεια αυτής, σύμφωνα με την παρ. 4, ότι προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνει το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί, σύμφωνα με το άρθρο 132, η αναθέτουσα αρχή:

α) επαληθεύει υποχρεωτικά τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74 και

β) απαιτεί υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του.».

28. Επειδή τέλος στο κεφάλαιο 2.3 της διακήρυξης με τίτλο «Κριτήρια Ανάθεσης», άρθρο 2.3.1 με τίτλο «Κριτήριο Ανάθεσης» ορίζεται ότι: «Κριτήριο ανάθεσης είμαι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, η οποία εκτιμάται βάσει των κάτωθι κριτηρίων: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ-ΒΑΡΥΤΗΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ [...]», ενώ στο άρθρο 2.3.2 ορίζεται ότι: «Η αξιολόγηση των προσφορών θα γίνει ως εξής : Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς. Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε

κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : $\Sigma B_T = (U_{Ti} \times \beta_i) + (U_{Tii} \times \beta_{ii}) + (U_{Tiii} \times \beta_{iii}) + (U_{Tin} \times \beta_{in})$

όπου : $\Sigma B_T =$ ο συνολικός βαθμός της τεχνικής προσφοράς του διαγωνιζόμενου,

$U_T =$ ο βαθμός του κριτηρίου και

$\beta =$ ο συντελεστής βαρύτητας του κριτηρίου

Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Συμπερότερη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μεγαλύτερο τελικό βαθμό αξιολόγησης (T_i) όπως υπολογίζεται από τον τύπο: $T_i = 80 \times (T_{ai} / T_{Amax}) + 20 \times (O_{Pmin} / O_{Pi})$

Όπου:

$T_i =$ Ο τελικός βαθμός αξιολόγησης της προσφοράς i (με στρογγυλοποίηση στα δύο δεκαδικά ψηφία)

$T_{ai} =$ Ο βαθμός τεχνικής αξιολόγησης της προσφοράς i

$T_{Amax} =$ Ο βαθμός τεχνικής αξιολόγησης της καλύτερης προσφοράς

$O_{Pmin} =$ Το κόστος της χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς

$O_{Pi} =$ Το κόστος της προσφοράς i ».

29. Επειδή όπως συνάγεται από τη ρητή διατύπωση των άρθρων 18, 24, 42 και 56 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, (ενδεικτικά) τις σκέψεις 37, 45 και 90 της ίδιας Οδηγίας, αλλά και τα αντίστοιχα άρθρα 18, 24, 54 και 71 του Ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές κατά τη διεξαγωγή των διαγωνιστικών διαδικασιών ενώπιόν τους, οφείλουν να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα, χωρίς αδικαιολόγητες διακρίσεις και να ενεργούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους με τρόπο διαφανή και αναλογικό.

30. Επειδή ειδικότερα, η διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, όπως η τελευταία αντικατέστησε την Οδηγία 2004/18/ΕΕ, περιείχε ωστόσο όμοια με αυτήν ρύθμιση, διέπεται από την

αρχή της διαφάνειας ως βασική προϋπόθεσή της, προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Σε συνέχεια των ανωτέρω σκέψεων, κατά πάγια αρχή του εθνικού και κοινοτικού δικαίου οι όροι μιας διακήρυξης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά. Ωστόσο, η αυστηρή αυτή ερμηνεία και εφαρμογή τους σχετίζεται με τη μονοσήμαντη ερμηνεία των όρων της διακήρυξης και τη σύστοιχη αυτής αρχή της διαφάνειας, η οποία προϋποθέτει, ότι όλοι οι όροι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, κατά τρόπο ώστε, αφενός μεν να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύσουν με τον ίδιο τρόπο, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος αφενός μεν να διαθέτει όλες τις πληροφορίες που του είναι απαραίτητες για να αποφασίσει αν θα μετάσχει ή μη στον προκηρυχθέντα διαγωνισμό, αφετέρου δε έκαστος ενδιαφερόμενος να έχει, σε περίπτωση συμμετοχής του στο διαγωνισμό, τις αυτές ακριβώς με τους λοιπούς διαγωνιζόμενους ευκαιρίες κατά το στάδιο προετοιμασίας και υποβολής της προσφοράς του και εκ τρίτου να παρέχεται στην αναθέτουσα αρχή η δυνατότητα να ελέγξει αν όντως οι προσφορές των διαγωνιζομένων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ. Ράικο Δ., «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων», Αθήνα-Θεσ/νική, 2014, σελ. 177, υπ' αριθμ. 2/23.07.2014 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ΔΕΚ, απόφαση της 29.4.2004, C- 496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκ. 111, πρβλ. και αποφάσεις της 20.9.1988, C-31/87, Beentjes, της 25.4.1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, της 18.10.2001, C-19/00, SIAC Construction Ltd, της 12.12.2002, C-470/99, Universale- Bau AG, της 4.12.2003, C-448/01, EVN AG, WienstrommGmbH, ΣΤΕ 311/2006 7μ., 3497/2006, 214-5/2011, 1583/2012, Ολ. ΕΑ 136/2013, ΕΑ 53/2011, σκ. 23). Άλλωστε, όπως παγίως έχει κριθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισεως και η υποχρέωση διαφάνειας απαγορεύουν στην αναθέτουσα αρχή να απορρίψει προσφορά στηριζόμενη σε λόγους οι οποίοι δεν προβλέπονται στην οικεία προκήρυξη (βλ., C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 28, και απόφαση Medipac-

Καζαντζίδης, C-6/05, EU:C:2007:337, σκέψη 54). Υπό αυτό το πρίσμα συνάγεται ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει την σαφήνεια των όρων αυτής καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζόμενου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεων του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ. Μητκίδης, 2009, σελ. 87 επ.). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζόμενου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776).

31. Επειδή εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι οι όροι του διαγωνισμού οφείλουν να είναι σαφείς και πλήρεις και να μην επιδέχονται παρερμηνειών (ΕΛΣυν 53/2007 VI Τμήμα). Εξάλλου, η διακήρυξη του διαγωνισμού, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ΕΛΣυν Πράξεις 181/2006, 31/2003, 105/2003 VI Τμήματος). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς στο κείμενο της διακήρυξης τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Ενόψει τούτων, αλλά και των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής (ενωσιακής πλέον) όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στο διαγωνισμό. Σύμφωνα δε με την αρχή της τυπικότητας που διέπει όλους τους δημόσιους διαγωνισμούς, όλες οι διατάξεις της διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο από

ρητή διάταξη νόμου ή της διακήρυξης. Η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους (ΕΛΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕΛΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Ομοίως, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. C278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 25 και C-599/10, SAG ELV Slovenko κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκ. 27). Περαιτέρω, η ρητή παραπομπή της διακήρυξης σε συγκεκριμένες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις τις καθιστά τμήμα του νομικού πλαισίου που διέπει τη διαγωνιστική διαδικασία, το οποίο δεσμεύει, κατά τα ανωτέρω, τόσο τη Διοίκηση όσο και τους υποψηφίους αναδόχους που συμμετέχουν σε αυτήν (ΕΛΣυν 1434/2017). Υπό την έννοια αυτή, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοσύνη πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο κοινοτικό (ενωσιακό πλέον) δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. ΕΛΣυν 70/2006 Πράξη VI Τμήματος). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη

συνομολόγηση της σύμβασης που καταρτίζεται μετά τη διενέργεια του διαγωνισμού, είτε κατά το στάδιο της εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα (βλ. ΕλΣυν 70/2003, 105/2002, 78/2001, 4/2001, 85/2000, IV Τμήμα,). Ομοίως, έχει κριθεί (ΕλΣυν 129/2007 VI Τμήμα) ότι οι αναθέτουσες αρχές κατά τη διενέργεια δημόσιων διαγωνισμών, οφείλουν σε κάθε περίπτωση να τηρούν την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, η οποία συνεπάγεται, ιδίως, υποχρέωση τήρησης της αρχής της διαφάνειας. Η τελευταία επιβάλλεται, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διασφαλίζει την τήρηση της ως άνω γενικής αρχής, συνίσταται δε, μεταξύ άλλων, στον έλεγχο του αμερόληπτου χαρακτήρα οικείων διαδικασιών του διαγωνισμού (πρβλ. ΔΕΚ αποφάσεις της 07.12.2000, C-324/98, σκέψεις 60-63, της 27.11.2001, C-285/99, σκέψη 38 κ.α.). Κατά συνέπεια, προκύπτει ότι στους διενεργούμενους δημόσιους διαγωνισμούς προμηθειών και υπηρεσιών, η θεσμοθέτηση σταδίων κατά τη διαδικασία ανάδειξης του αναδόχου, αλλά και η πλήρης συμμόρφωση της αναθέτουσας αρχής με τους κανόνες που θέτει η ίδια η διακήρυξη, ως προς την τήρηση των διαδικασιών και των προθεσμιών που προβλέπονται σε αυτήν, αποβλέπει ακριβώς στην κατά αντικειμενικό και διαφανή τρόπο επιλογή του τελικού αναδόχου, ενώ η μη τήρηση των εν λόγω σταδίων και η απόκλιση από τους κανόνες διεξαγωγής της διαδικασίας που θέτει η ίδια η διακήρυξη, χωρίς εύλογη αιτία και κατά παράβαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, στοιχειοθετεί παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας (ενδεικτικά ΕλΣυν 408/2012, 600/2012, 935/2013, VI Τμήμα). Ως εκ τούτου, προσφορές που δεν πληρούν τις ανωτέρω απαιτήσεις, καθίστανται απορριπτέες, ακόμη και στις περιπτώσεις που η διακήρυξη δεν αναφέρει ρητά (κατά μείζονα δε λόγο, όταν ορίζει) ότι οι εν λόγω απαιτήσεις τάσσονται επί ποινή αποκλεισμού (ΕΑ ΣτΕ 79/2009, πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 26/2007 κ.ά., βλ. και Γνμδ ΝΣΚ 70/2002 που ορίζει ότι σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της. Το ίδιο αφορά

προφανώς και τη διαπίστωση της εμπρόθεσμης υποβολής της προσφοράς του υποψηφίου, η οποία προβλέπεται πάντοτε ως όρος επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη.

32. Επειδή παγίως έχει κριθεί ότι σύμφωνα με την ανωτέρω αρχή της σαφήνειας της διακήρυξης, अपαραβάτοι όροι εκάστης διακήρυξης αποτελούν έκφανση της αρχής της τυπικότητας, η οποία διέπει τον τρόπο συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών και αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣΤΕ 127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ ΣΤΕ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008).

33. Επειδή σχετικά με τον πρώτο λόγο της πρώτης υπό κρίση προσφυγής που αφορά την εκπρόθεσμη υποβολή της προσφοράς της ένωσης εταιρειών «.....» και ήδη παρεμβαίνουσας επί της πρώτης κρινόμενης προσφυγής, η προσφεύγουσα επικαλείται ότι η ανωτέρω συνυποψήφια ένωση, υπέβαλε την προσφορά της στον επίμαχο διαγωνισμό εκπρόθεσμα και δη όχι μέχρι τις 15:00 μ.μ., όπως ρητά προβλεπόταν από τη διακήρυξη του διαγωνισμού, αλλά στις 16:28:05 μ.μ., ήτοι μετά την παρέλευση της καταληκτικής ώρας υποβολής προσφορών και ως εκ τούτου έπρεπε να απορριφθεί. Σχετικά με τον ανωτέρω προβαλλόμενο λόγο προσφυγής και μετά από την επισκόπηση του φακέλου της υπόθεσης, πρέπει να ειπωθούν τα εξής. Η αναθέτουσα αρχή δημοσίευσε τη διακήρυξη του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 30.03.2018, ενώ αυθημερόν αναρτήθηκε στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης 9HT47ΛΛ-0IN η Περίληψη της διακήρυξης, στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) με μοναδικό κωδικό-Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (Α.Δ.Α.Μ.) 18PROC002891064 2018-03-30 το κείμενο της διακήρυξης και αντίστοιχα στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Περίληψη της διακήρυξης. Σε όλες τις ανωτέρω δημοσιεύσεις αναφέρεται ρητά και επαναλαμβάνεται

ανεξάρτητα, ο όρος του άρθρου 1.5 της διακήρυξης που ορίζει ότι η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 30.04.2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00 μ.μ. Στη συνέχεια, υποβλήθηκαν προς την αναθέτουσα τα από 19.04.2018 και 26.04.2018 και 26.04.2018 ερωτήματα των οικονομικών φορέων «.....» αντίστοιχα, δυνάμει των οποίων, οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς αιτήθηκαν την παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών των υποψηφίων. Ωστόσο, η αναθέτουσα, δυνάμει του με αριθμό πρωτοκόλλου 206733(6077)/27.04.2018 εγγράφου της με θέμα «Αιτήματα παράτασης υποβολής προσφορών στο πλαίσιο της διακήρυξης διεθνή (άνω των ορίων) ανοιχτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού για την επιλογή αναδόχου του Υποέργου 1 Ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης τουρισμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας της Πράξης με τίτλο Τουριστική Προβολή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας», το οποίο αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 27.04.2018 και ώρα 12:58:06 μ.μ. και κοινοποιήθηκε στο σύνολο των συμμετεχόντων υποψηφίων, η αναθέτουσα επανέλαβε απερίφραστα την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής των προσφορών, αναφέροντας χαρακτηριστικά τα εξής: *«Σε απάντηση των ανωτέρω σχετικών ερωτημάτων σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα παράτασης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών στο πλαίσιο του διαγωνισμού για την ανάθεση του αναφερόμενου στο αντικείμενο του θέματος έργου με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας–τιμής συνολικού προϋπολογισμού 3.472.400,00€ συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. (2.800.322,58 € άνευ Φ.Π.Α.), σας γνωρίζουμε ότι δεν είναι δυνατή η παράταση καθόσον δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 2.1.3 της (α) σχετικής διακήρυξης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 121 του Ν.4412/2016 (Α' 147), στο οποίο ορίζονται τα εξής: "5. Οι αναθέτουσες αρχές παρατείνουν την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:*

α) Όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο τέσσερις (4) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών. β) Όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές. Η διάρκεια της παράτασης είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών που ζητήθηκαν ή των αλλαγών. Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, δεν απαιτείται από τις αναθέτουσες αρχές να παρατείνουν τις προθεσμίες.” Συνεπώς, οι προσφορές θα πρέπει να υποβληθούν από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. απαραίτητως μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η ανωτέρω διακήρυξη, δηλαδή μέχρι και τις 30-4-2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00 μ.μ.. Προσφορές που θα υποβάλλονται ηλεκτρονικά μετά τη συγκεκριμένη ώρα και ημέρα θα θεωρούνται εκπρόθεσμες και συνεπώς θα απορρίπτονται.». Συνεπώς, όπως προκύπτει ευχερώς εκ των ανωτέρω εκτεθέντων, η αδιαμφισβήτητη πεποίθηση που είχε δημιουργηθεί στον οποιονδήποτε ευλόγως ενημερωμένο και έχοντα τη συνήθη επιμέλεια ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, υποψήφιο ή τρίτο, ήταν ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων ήταν η 30^η Απριλίου 2018 και ώρα 15:00 μ.μ., χωρίς να μπορεί να υποστηριχθεί βάσιμα ότι η εν λόγω ημερομηνία και ώρα, γεννούσε καθ' οιονδήποτε τρόπο έστω την υποψία ότι ήταν προϊόν σφάλματος, αβλεψίας ή πλημμέλειας εκ μέρους της αναθέτουσας, υπό την έννοια ότι δεν επρόκειτο για μία καταφανώς αδικαιολόγητη και ασυνήθη καταληκτική ώρα υποβολής των προσφορών, όπως θα μπορούσε να θεωρηθεί μία παντελώς ακατάλληλη ώρα π.χ. στις 2:00 π.μ. ή στις 5:00 π.μ. Ως εκ τούτου, άσχετα με το ποια ήταν η αληθής πρόθεση της αναθέτουσας ή εάν πράγματι το σύστημα παρέμεινε ανοιχτό μέχρι και τις 17:45:20 μ.μ., όπως βεβαιώνεται στην από 21.05.2018 απάντηση του αρμόδιου διαχειριστή του ηλεκτρονικού συστήματος, Διευθυντή Διαχείρισης, Ανάπτυξης και Υποστήριξης Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης σε ερώτημα της πρώτης προσφεύγουσας, σχετικά με

τυχόν παράταση από το Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. της καταληκτικής ώρας υποβολής προσφορών λόγω τεχνικών προβλημάτων, όπου αναφέρεται ότι: «Ως διαχειριστές όμως του συστήματος έχουμε την αρμοδιότητα να σας πληροφορήσουμε για την απρόσκοπτη ή μη λειτουργία του συστήματος και για τυχόν στοιχεία καταγραφής που τηρούνται σε αυτό, εφόσον αυτά μας ζητηθούν. Στο πλαίσιο αυτό, σας πληροφορούμε ότι στις 30/4/2018 δεν υπήρξε καμία τεχνική αδυναμία λειτουργίας του συστήματος η οποία να απέτρεπε την ομαλή κατάρτιση και υποβολή ηλεκτρονικών προσφορών στον υπ. αριθ. 56212 ηλεκτρονικό διαγωνισμό. Επίσης σας πληροφορούμε ότι από τα στοιχεία καταγραφής του συστήματος προκύπτει ότι η καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προσφορών στον εν λόγω διαγωνισμό που είχε ορισθεί στο σύστημα από την αναθέτουσα αρχή, ήταν η 30/4/2018 και ώρα 17:45:20. Με δεδομένη την ανωτέρω καταληκτική ώρα του διαγωνισμού στο σύστημα, ήταν δυνατή η υποβολή ηλεκτρονικών προσφορών στο διαγωνισμό μέχρι και τις 17:45:20 της 30/4/2018.», σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, παραμένει γεγονός αναμφισβήτητο και αναντίρρητο ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ήταν η 30^η Απριλίου 2018 και ώρα 15:00 μ.μ. Αυτή άλλωστε η πεποίθηση που δημιουργήθηκε στους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, επιβεβαιώνεται άνευ άλλου τινός και από το πραγματικό γεγονός ότι την ίδια αντίληψη περί της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας υποβολής προσφορών στο σύστημα είχαν εκτός από την πρώτη προσφεύγουσα και η δεύτερη προσφεύγουσα ένωση εταιρειών «.....». Προς επίρρωση της ανωτέρω διαπίστωσης, επισημαίνεται ότι άσχετα από την έλλειψη εννόμου συμφέροντος της δεύτερης προσφεύγουσας για την προβολή του σχετικού λόγου (βλ. ανωτέρω σκέψεις 19-20), ο πρώτος προβαλλόμενος λόγος της υπό κρίση προσφυγής της αφορά ακριβώς τον ίδιο λόγο της πρώτης προσφυγής που κρίνεται στην παρούσα σκέψη, ήτοι την εκπρόθεσμη υποβολή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας κατά της πρώτης προσφυγής ένωση.

34. Επειδή περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή, στο με αριθμό πρωτοκόλλου 406951(10695)/24.08.2018 έγγραφό της, με θέμα: «Αποστολή

φακέλου και απόψεων επί προδικαστικών προσφυγών που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του διεθνή ανοιχτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου του Υποέργου 1 “Ολοκληρωμένο σχέδιο προώθησης τουρισμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας” της Πράξης με τίτλο “Τουριστική Προβολή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας” με κωδικό MIS 5009748.», το οποίο κοινοποιήθηκε στην Α.Ε.Π.Π. στις 24.08.2018, αναφέρει σχετικά με τον πρώτο λόγο της πρώτης κρινόμενης προσφυγής τα εξής: «β) Για την από 16-8-2018 προδικαστική προσφυγή της εταιρίας “..... έγινε δεκτή παρότι εκπρόθεσμη ως προς την ώρα κατάθεσης της προσφοράς, λεκτέα είναι τα αναφερόμενα στην παρ.3.α)1 του παρόντος εγγράφου απόψεων.», στη δε παρ. 3 α) 1 αναφέρει κατά λέξη: «1.Αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, ήτοι το γεγονός ότι η προσφορά της Ένωσης εταιριών «.....έγινε δεκτή παρότι εκπρόθεσμη ως προς την ώρα κατάθεσης της προσφοράς, γίνεται παραπομπή στα αναλυτικώς αναφερόμενα στο σκεπτικό της αριθμ.1858/2-8-2018 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (σελ.3-5), με την οποία εγκρίθηκαν τα από 7-5-2018 και 19-6-2018 πρακτικά της Επιτροπής Διαγωνισμού. Σχετική και η αριθμ.80/2018 απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), με την οποία κρίθηκε ότι η αυστηρότητα της εφαρμογής της διακήρυξης προϋποθέτει τη σαφήνεια των όρων αυτής, καθώς η παραβίαση αμφίσημων όρων δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του (Συμβάσεις Δημοσίων Έργων Χρ.Μητκίδης, 2009, σελ.87 επ.). Τούτο συμβαίνει, σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση της ΑΕΠΠ, διότι η η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα, σύμφωνα και με την παρατιθέμενη στην απόφαση σχετική νομολογία. Ειδικά στις περιπτώσεις των ηλεκτρονικών διαγωνισμών που διεξάγονται μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων, αφενός το τεύχος της διακήρυξης και αφετέρου τα αναφερόμενα στον ηλεκτρονικό τόπο του

διαγωνισμού θα πρέπει να θεωρηθεί ότι αποτελούν ένα ενιαίο σύνολο, το οποίο και συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διεξαγωγή του διαγωνισμού. Στην περίπτωση του υπόψη διαγωνισμού λόγω του ότι αφενός τα στοιχεία του τεύχους της διακήρυξης (καθώς και των διευκρινιστικών απαντήσεων που δόθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή) σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών (15:00) και αφετέρου τα καταχωρημένα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών (17:45:20), λόγω εσφαλμένης καταχώρησης από την Αναθέτουσα Αρχή στο ΕΣΗΔΗΣ, είναι αντιφατικά μεταξύ τους, ο όρος της διακήρυξης σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών κατέστη αμφίσημος. Συνεπώς, στο μέτρο που η συμμετέχουσα δεν ευθύνεται για την παρερμηνεία της υποχρέωσης, σύμφωνα με τη διακήρυξη, κατάθεσης της προσφοράς της μέχρι και τις 30-4-2018, ώρα 15:00 μ.μ., το γεγονός της εκπρόθεσμης ως προς την ώρα κατάθεσης προσφοράς, θα πρέπει σύμφωνα με την αρχή της χρηστής διοίκησης να μην οδηγήσει σε αποκλεισμό αυτής. Σε ό,τι αφορά την αρχή της χρηστής διοίκησης, σχετική η αριθμ.92/2018 απόφαση της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με την οποία η αρχή της χρηστής διοίκησης επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις (Ε.Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, 2010, σελ.96). Σύμφωνα με την ίδια απόφαση η αρχή της χρηστής διοίκησης χωρεί εφόσον δεν υφίσταται δέσμια υποχρέωση της Διοίκησης (βλ.ΣτΕ 3160/2015, 2067/2004) και λειτουργώντας ως όριο της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης εκφράζει την αγαθή κρίση και επιείκεια που πρέπει να διέπει τα διοικητικά όργανα κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, ενόψει της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος και της εύρυθμης λειτουργίας της διοίκησης.». Τα αυτά δε υποστηρίζει και η παρεμβαίνουσα ένωση, η οποία αναφέρει ειδικότερα: «1] Ως προς τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της προσφεύγουσας εταιρείας, και με βάση τα

πραγματικά περιστατικά της ένδικης υπόθεσης πρέπει να επισημανθούν τα ακόλουθα : Κατά πρώτον πρέπει να εξετασθεί ποια θεωρείται τελικά η καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προσφορών : α) η 30-4-2018 και ώρα 17:45:20 σύμφωνα με τα ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία του διαγωνισμού, όπως προκύπτει από τη σχετική εκτύπωση του ΕΣΗΔΗΣ (σχετ. 5) ή β) η 30-4-2018 και ώρα 15:00 σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη; Κατά δεύτερον : (α) σε περίπτωση που κριθεί (ορθώς, κατά τα κατωτέρω εκτιθέμενα) πως η καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προσφορών ήταν η 30-4-2018 και ώρα 17:45:20 σύμφωνα με τα ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία του διαγωνισμού, τότε παρέλκει η περαιτέρω εξέταση του συγκεκριμένου λόγου της προδικαστικής προσφυγής της προσφεύγουσας εταιρείας και πρέπει αυτός να απορριφθεί ως νόμω και ουσία αβάσιμος, καθότι η προσφορά της ένωσης εταιρειών μας υπεβλήθη εμπροθέσμως και συγκεκριμένα στις 30-4-2018 και ώρα 16:28:05, όπως προκύπτει από όλα τα σχετικά έγγραφα, αναφέρεται στην ένδικη προδικαστική προσφυγή και στη σχετική από 30-4-2018 και ώρα 16:28 ηλεκτρονική αλληλογραφία του ΕΣΗΔΗΣ (σχετ. 6).

(β) σε περίπτωση που ήθελε κριθεί πως η καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προσφορών ήταν καταρχήν η 30-4-2018 και ώρα 15:00 σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη, τότε πρέπει, βεβαίως, να γίνουν δεκτοί τόσο οι ισχυρισμοί της Επιτροπής Διαγωνισμού, όπως αυτοί αναφέρονται ειδικότερα στο από 7-5-2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 7) όσο και οι ισχυρισμοί της ένωσης εταιρειών μας, οι οποίοι και εξειδικεύονται στην παρούσα. Οι ισχυρισμοί αυτοί, ειδικότερα, αναφέρονται στην επίκληση και αποδοχή των Αρχών της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, δεδομένου ότι όπως εκτίθεται στο από 7-5-2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 7) «...α) Κατά τη σύνταξη της διακήρυξης στο ΕΣΗΔΗΣ, στα καταχωρηθέντα από το Τμήμα Προμηθειών στοιχεία ελέγχου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τα οποία έγιναν γνωστά σε όλους τους συμμετέχοντες κατά τη δημοσίευση του διαγωνισμού, εκ παραδρομής ορίστηκε ως καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών, ώρα 17:45:20 (ώρα δημιουργίας του προσχεδίου της διακήρυξης από τον αρμόδιο

υπάλληλο, η οποία αυτόματα από το σύστημα ορίζεται ως καταληκτική ώρα υποβολής των προσφορών και στη συνέχεια πρέπει να αλλάξει με ενέργεια καταχώρησης του υπαλλήλου στο σύστημα σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη) και όχι η καταληκτική ώρα που ορίζει η διακήρυξη, δηλαδή ώρα 15:00...». Στο σημείο αυτό, ρητά και κατηγορηματικά δηλώνεται πως η ένωση εταιρειών μας υπέβαλε την προσφορά της εμπρόθεσμα και σύμφωνα με το νόμο, τηρώντας τα (γνωστά σε όλους τους υποψηφίους αναδόχους) ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία του διαγωνισμού, όπου ως καταληκτική ημέρα και ώρα υποβολής προσφορών είχε οριστεί η 30-4-2018 και ώρα 17:45:20, όπως προκύπτει από την σχετική εκτύπωση του ΕΣΗΔΗΣ (σχετ. 5). Ειδικότερα, πράγματι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ.: 135412(4209)/23-3-2018 με ΑΔΑΜ: 18PROC002891064 ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ (σχετ. 2, σελ. 1 και 9) προβλεπόταν ότι: «Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών είναι η 30-4-2018, ημέρα Δευτέρα και ώρα 15:00 μ.μ., δηλ. 30 μέρες τουλάχιστον από την ημερομηνία αποστολής του εντύπου προκήρυξης σύμβασης στην Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ.». Όμως, όπως προκύπτει ξεκάθαρα από το από 7-5-2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 7) «...η προσφορά της Ένωσης εταιριών “....., η οποία υποβλήθηκε στις 30/4/2018 και ώρα 16:28:05, υποβλήθηκε εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία του διαγωνισμού, όπου ως καταληκτική ημέρα και ώρα υποβολής προσφορών είχε οριστεί η 30/4/2018 και ώρα 17:45:20, ωστόσο δεν ήταν σύμφωνη με τα οριζόμενα στη διακήρυξη ως προς την ώρα κατάθεσης των προσφορών (15:00). Ειδικότερα σε ό,τι αφορά την προσφορά, η οποία υποβλήθηκε από την Ένωση εταιριών “....., σημειώνονται τα παρακάτω: α) Κατά τη σύνταξη της διακήρυξης στο ΕΣΗΔΗΣ, στα καταχωρηθέντα από το Τμήμα Προμηθειών στοιχεία ελέγχου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τα οποία έγιναν γνωστά σε όλους τους συμμετέχοντες κατά τη δημοσίευση του διαγωνισμού, εκ παραδρομής ορίστηκε ως καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών, ώρα 17:45:20 (ώρα δημιουργίας του προσχεδίου της διακήρυξης από τον αρμόδιο υπάλληλο, η οποία αυτόματα από το σύστημα ορίζεται ως καταληκτική ώρα υποβολής των προσφορών και στη συνέχεια

πρέπει να αλλάξει με ενέργεια καταχώρησης του υπαλλήλου στο σύστημα σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη) και όχι η καταληκτική ώρα που ορίζει η διακήρυξη, δηλαδή ώρα 15:00...». Όπως, εξάλλου, συνεχίζει το σκεπτικό του από 7-5-2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 7) «...β) Δεδομένου ότι τα ορισθέντα από την Αναθέτουσα Αρχή στοιχεία της διακήρυξης στο ΕΣΗΔΗΣ ως προς την καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών έρχονται σε αντίθεση με τα οριζόμενα στη διακήρυξη του διαγωνισμού και το γεγονός οφείλεται σε σφάλμα της Αναθέτουσας Αρχής εξαρχής κατά τη σύνταξη του ηλεκτρονικού προσχεδίου της διακήρυξης στο ΕΣΗΔΗΣ, η προσφορά η οποία υποβλήθηκε από την Ένωση εταιριών....., προσήκει να γίνει δεκτή σύμφωνα με όσα προβλέπονται σχετικά από τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, όπως αυτές έχουν ερμηνευθεί και ιδίως σύμφωνα με την αρχή της χρηστής διοίκησης και την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, κατά την οποία απαγορεύεται η αμφισβημία και η αντιφατική δράση της διοίκησης. Κατά πάγια νομολογία από ενέργειες ή παραλείψεις με υπαιτιότητα της Διοίκησης, δεν επιτρέπεται να επέλθουν δυσμενή αποτελέσματα σε βάρος των διοικουμένων (βλ.ενδεικτικά, ΣΕ 3472/1989, 4056/1990, 1216/1992, 903/1999, 3823/2000, 2161/2001, 980/2002, 3874/2005, 1471/2007) (Αναστ.Ι.Τάχος, Ερμηνεία Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας Ν.2690/1999, όπως τροποποιήθηκε, Τέταρτη Έκδοση, Εκδ.Σάκκουλα, 2009). Σχετική η ΑΠ 1170/1980 (NoB29, σελ.537) σε ό,τι αφορά την αρχή της χρηστής διοίκησης με την οποία κρίθηκε ότι απέναντι στους καλόπιστους διοικουμένους η διοίκηση δεν μπορεί να επικαλείται το "οικείον αυτής αμάρτημα", ενώ στην περίπτωση αυτή, η Διοίκηση υποχρεούται σε αποζημίωση κατά το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ. Στην αριθμ. 77/2018 απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) σχετικά με διαγωνισμό όπου η αναθέτουσα αρχή δεν αμφισβητεί, αλλά ομολογεί ότι κατά τη συμπλήρωση της ηλεκτρονικής φόρμας του ΕΕΕΣ υπήρξε λάθος στον σχεδιασμό, αναφέρεται ότι όπως παγίως έχει κριθεί, τυχόν πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της

παροχής ίσων ευκαιριών (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Σχετική και η αριθμ. 60/2017 απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) όπου αναφέρεται ότι οι όροι του διαγωνισμού οφείλουν να είναι σαφείς και πλήρεις και να μην επιδέχονται παρερμηνειών (VI Τμήμα ΕλΣυν 53/2007), ενώ δεν επιτρέπεται απόκλιση από τους κανόνες διεξαγωγής της διαδικασίας που θέτει η ίδια η διακήρυξη, χωρίς εύλογη αιτία και δεν επιτρέπεται να καταστρατηγείται χωρίς προφανή δικαιολογητικό λόγο το κανονιστικό πλαίσιο που θέτει η διακήρυξη. Συνεπώς, μπορεί ενδεχομένως να υποστηριχθεί ότι σε περίπτωση κατά την οποία συντρέχει εύλογη αιτία και προφανής δικαιολογητικός λόγος που επιβάλλει την απόκλιση από τους τεθέντες στη διακήρυξη κανόνες διεξαγωγής της διαδικασίας του διαγωνισμού, όπως συντρέχει εν προκειμένω, δεν αποκλείεται απόκλιση από τους όρους της διακήρυξης...». Ενόψει των ανωτέρω, γίνεται κατ' αρχάς δεκτό από την Επιτροπή Διαγωνισμού ότι η καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προσφορών ήταν η 30-4-2018 και ώρα 17:45:20 σύμφωνα με τα ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία του διαγωνισμού, τα οποία επαναλαμβάνουμε και τονίζουμε πως ήταν απολύτως γνωστά σε όλους τους συμμετέχοντες στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της προσφεύγουσας (σχετ. 5). Έτσι, γίνεται συνακόλουθα δεκτό ότι η προσφορά της ένωσης εταιρειών μας υπεβλήθη εμπροθέσμως και συγκεκριμένα στις 30-4-2018 και ώρα 16:28:05, όπως προκύπτει από όλα τα σχετικά έγγραφα, αναφέρεται στην ένδικη προδικαστική προσφυγή και στη σχετική από 30-4-2018 και ώρα 16:28 ηλεκτρονική αλληλογραφία του ΕΣΗΔΗΣ. Περαιτέρω σε περίπτωση που εκτιμάτε πως οι ως άνω παραδοχές πρέπει να ιδωθούν και υπό το πρίσμα της επίκλησης και αποδοχής των Αρχών της χρηστής διοίκησης και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη, επισημαίνουμε τα ακόλουθα : Ad hoc νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων σχετικά με το ποια λαμβάνεται ως καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προσφορών σε περίπτωση διαφωνίας των ορισθέντων στην ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ με τα ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ, εξ' όσων γνωρίζουμε, δεν υφίσταται (δεδομένης και της σχετικά πρόσφατης εκκίνησης εφαρμογής του συστήματος ηλεκτρονικής διενέργειας των δημοσίων

διαγωνισμών). Υφίσταται, εντούτοις, νομολογία αναφορικά με συναφείς με την υπό εξέταση περιπτώσεις και συγκεκριμένα σχετικά με περιπτώσεις στις οποίες εκπροθέσμως υποβληθέντα δικαιολογητικά, γίνονται δεκτά, όταν η μη έγκαιρη προσκομιδή τους οφείλεται σε πταίσμα της διοίκησης. Ενδεικτικά, σύμφωνα με την ΣτΕ 139/2016, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ σχετικά με τις διατάξεις του Ν. 2190/1994, προκήρυξη ΑΣΕΠ και εκπρόθεσμη υποβολή δικαιολογητικών: «...Όπως έχει κριθεί, οι διατάξεις αυτές, ερμηνευόμενες υπό το φως των αρχών της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της χρηστής διοίκησης, έχουν την έννοια ότι δεν αποκλείεται να γίνονται δεκτά από την Διοίκηση, ακόμη και καθ' υπέρβαση της σχετικώς οριζόμενης προθεσμίας, δικαιολογητικά και πιστοποιητικά προς απόδειξη βαθμολογούμενου κριτηρίου κατάταξης υποψηφίου, όλως εξαιρετικώς, στην περίπτωση κατά την οποία ο υποψήφιος έχει, πάντως, συνυποβάλει με την αίτηση συμμετοχής του στην προκηρυχθείσα διαδικασία, εμπροθέσμως και καλοπίστως, πιστοποιητικά και δικαιολογητικά που παρουσιάζουν ελλείψεις, σφάλματα ή πλημμέλειες, οι οποίες οφείλονται αποκλειστικώς σε πταίσμα του οργάνου που τα εξέδωσε (βλ. ΣτΕ 1471/2007 7μ., 372/2013, 4823/2014 κ.ά.) ...». Σχετικές, επίσης, ΣτΕ 4823/2014, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΣτΕ 372/2013, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΣτΕ 1471/2007, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΣτΕ 3552/2006, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΔΕφαθ 386/2011, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΔΕφαθ 245/2010, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΔΕφαθ 38/2010, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΔΕφαθ 37/2010, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΔΕφαθ 1325/2008, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ · ΔΕφαθ 170/2008, ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. Τονίζεται, συμπληρωματικά, ότι η δικαιολογημένη (ή προστατευόμενη) εμπιστοσύνη του διοικούμενου απορρέει από τη συνταγματική προστασία της προσωπικότητας (άρθρο 5 παρ. 1 Σ), την Αρχή του κράτους δικαίου και την Αρχή της ασφάλειας του δικαίου. Στο πλαίσιο της Αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του, ο διοικούμενος αναμένει εύλογα τη διατήρηση της σταθερότητας και προβλεψιμότητας των πραγματικών και νομικών καταστάσεων που έχουν διαμορφωθεί από τον ίδιο το νομοθέτη, ούτως ώστε να αξιώνει την μη αιφνίδια και απρόβλεπτη μεταβολή τους. Παράλληλα, η Αρχή της χρηστής διοίκησης υποχρεώνει τα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους με βάση το εν γένει περί δικαίου αίσθημα, με αναλογικότητα και επιείκεια και στο πλαίσιο της Αρχής της

νομιμότητας, ούτως ώστε να αποφεύγονται άδικες για το διοικούμενο λύσεις. Σύμφωνα με την Αρχή αυτή, η δημόσια διοίκηση οφείλει να διευκολύνει τους διοικούμενους να προστατεύουν τα συμφέροντά τους και να απολαμβάνουν τα θεμελιώδη δικαιώματά τους. Στο πλαίσιο της Αρχής της χρηστής διοίκησης, τα διοικητικά όργανα οφείλουν να ασκούν έγκαιρα και αποτελεσματικά τις αρμοδιότητές τους, να λειτουργούν με διαφάνεια, να ενημερώνουν τον διοικούμενο για τα δικαιώματά του και να διασφαλίζουν την απόλαυση ποιοτικών υπηρεσιών από τους πολίτες. Από το συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει κατ' αρχάς ότι η προσφορά της ένωσης εταιρειών μας υποβλήθηκε εμπρόθεσμα σύμφωνα με τα ορισθέντα στο ΕΣΗΔΗΣ στοιχεία του διαγωνισμού. Σε κάθε δε περίπτωση, τυχόν παράλειψη, πλημμέλεια ή σφάλμα της Αναθέτουσας Αρχής εξαρχής κατά τη σύνταξη του ηλεκτρονικού προσχεδίου της διακήρυξης στο ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να «χρεωθεί» σε εμάς και ως εκ τούτου δεν δύνανται εξ αυτού του λόγου να επέλθουν δυσμενή αποτελέσματα σε εμάς.

Για τους λόγους αυτούς, ο συγκεκριμένος λόγος της προσφυγής είναι απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος.».

35. Επειδή εξάλλου, οφείλει να γίνει δεκτό ότι όπως παγίως έχει κριθεί τυχόν πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι όπως ήδη ειπώθηκε ανωτέρω (βλ. σκέψη 30) η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987, ΕΔημΕργ 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο, εκδ. θ', σελ. 776). Ωστόσο, εν προκειμένω, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η αναγραφή της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας στα έγγραφα του διαγωνισμού, όπως αυτά δημοσιεύτηκαν σε τέσσερις (4) διαφορετικούς ιστότοπους (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ., ΔΙΑΥΓΕΙΑ και Υπηρεσία Εκδόσεων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης), με τρόπο απερίφραστο, ρητό και κατηγορηματικό, προκαλεί οποιαδήποτε αμφισβήτηση, αμφισημία, ή ανάγκη ερμηνευτικής προσέγγισης του επίμαχου όρου της διακήρυξης, ώστε να τίθεται σε σοβαρή βάση ζήτημα προστασίας του καλόπιστου συμμετέχοντος οικονομικού φορέα. Δεν προκύπτει αβίαστα, ποιο είναι το προστατευτέο έννομο αγαθό ή ποια είναι ενδεχομένως η βλάβη που μπορεί να επικαλεστεί η παρεμβαίνουσα στην πρώτη προσφυγή ένωση, η οποία απαιτεί τη διορθωτική επέμβαση της αναθέτουσας, με βάση τη διαμορφωθείσα ως άνω νομολογία και τις γενικές αρχές της χρηστής διοίκησης, της προστασίας του διοικουμένου και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του τελευταίου. Ειδικά αφ' ης στιγμής ο νόμιμα και εμπρόθεσμα δημοσιευμένος επίμαχος όρος της διακήρυξης, έλαβε ευρύτατη δημοσιότητα, ίσχυσε οριζόντια έναντι απροσδιόριστου αριθμού εν δυνάμει ενδιαφερόμενων υποψηφίων οικονομικών φορέων, ενώ δεν γεννούσε οποιαδήποτε υποψία αμφισημίας, αντίφασης ή πλημμέλειας, πολλώ δε μάλλον η ορθότητά του έναντι όλων των οικονομικών φορέων, συμμετεχόντων και τρίτων, επιβεβαιώθηκε κατηγορηματικά και σε επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, χωρίς να υπάρξει η παραμικρή υπόνοια εκ μέρους της αναθέτουσας περί σύγκρουσής του με την πραγματική της βούληση. Ο ισχυρισμός δε της αναθέτουσας ότι τα καταχωρημένα στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στοιχεία σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών (17:45:20), λόγω εσφαλμένης καταχώρησης από την Αναθέτουσα Αρχή στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. προκαλούν αμφισημία, δεν είναι βάσιμος, δεδομένου ότι η καταχώρηση στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. δεν έλαβε ευρεία δημοσιότητα, όπως οι όροι της διακήρυξης, δεν έγιναν γνωστοί πέραν πάσης αμφιβολίας σε όλους τους εν δυνάμει υποψηφίους οικονομικούς φορείς, εκτός ίσως, εκείνων που τελικά έλαβαν μέρος στον διαγωνισμό, όπως υποστηρίζει και η παρεμβαίνουσα με το υπ' αριθμ. 5 σχετικό που προσκομίζει και επικαλείται με την ασκηθείσα παρέμβασή της και έτσι, έναντι της καταχώρησης στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., καθίσταται υπέρτερης αξίας η ανάγκη προστασίας και η τήρηση της αρχής της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων. Το αυτό προκύπτει ως επιχείρημα και από την ομολογία της αναθέτουσας στο σώμα της ίδιας της προσβαλλόμενης

απόφασης, όπου αναφέρει χαρακτηριστικά: «α) Κατά τη σύνταξη της διακήρυξης στο ΕΣΗΔΗΣ, στα καταχωρηθέντα από το Τμήμα Προμηθειών στοιχεία ελέγχου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τα οποία έγιναν γνωστά σε όλους τους συμμετέχοντες κατά τη δημοσίευση του διαγωνισμού, εκ παραδρομής ορίστηκε ως καταληκτική ώρα υποβολής προσφορών, ώρα 17:45:20 (ώρα δημιουργίας του προσχεδίου της διακήρυξης από τον αρμόδιο υπάλληλο, η οποία αυτόματα από το σύστημα ορίζεται ως καταληκτική ώρα υποβολής των προσφορών και στη συνέχεια πρέπει να αλλάξει με ενέργεια καταχώρησης του υπαλλήλου στο σύστημα σε ό,τι αφορά την καταληκτική ώρα σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διακήρυξη) και όχι η καταληκτική ώρα που ορίζει η διακήρυξη, δηλαδή ώρα 15:00.». Η εσωτερική ασυνεννοησία όμως μεταξύ των αρμόδιων υπαλλήλων της αναθέτουσας, σε καμία περίπτωση δεν εξωτερικεύτηκε προσηκόντως ούτε έλαβε ευρεία δημοσιότητα, με μία ενδεχομένως τροποποιητική του επίμαχου όρου της διακήρυξης πράξη, η οποία θα λάμβανε τη δέουσα δημοσιότητα, εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, ώστε να θεωρηθεί ότι μπορεί με οποιονδήποτε τρόπο να εμπέσει στην περιπτώσιολογία της ασάφειας, αμφισημίας, αντίφασης ή χρήζουσας ερμηνείας διάταξης της διακήρυξης και έτσι να μπορεί να ερμηνευτεί υπέρ της καλόπιστης παρεμβαίνουσας στην πρώτη υπό κρίση προσφυγή και να οδηγήσει σε κάμψη της αρχής της τυπικότητας των όρων της διακήρυξης. Συνεπώς, όπως αναπτύχθηκε αναλυτικά στην οικεία σκέψη, με την προσβαλλόμενη απόφασή της η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε όλως αναιτιολόγητα και χωρίς προφανή δικαιολογητικό λόγο την παράταση της καταληκτικής προθεσμίας για την υποβολή προσφορών στον ανωτέρω διαγωνισμό για τις 30 Απριλίου 2018 και ώρα 17:45:20 μ.μ. σε σχέση με την ορισθείσα με το κείμενο της διακήρυξης ώρα, η οποία ήταν στις 15:00 μ.μ. (βλ. σχετικά και Α.Ε.Π.Π. 555/2018, σκ. 33-35). Συγκεκριμένα, η αναθέτουσα αρχή κατά παράβαση των αρχών της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των ενδιαφερόμενων υποψηφίων, αποφάσισε χωρίς να αιτιολογήσει επαρκώς την απόφασή της αυτή, να αποκλίνει από τους όρους της διακήρυξης, αθέμιτα και κατά παράβαση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τον εν λόγω διαγωνισμό. Άλλωστε, όπως

παραδέχεται και η ίδια η αναθέτουσα στις προαναφερθείσες απόψεις της, οι όροι του διαγωνισμού ήταν ήδη γνωστοί σε όλους τους ενδιαφερόμενους εγκαίρως, εφόσον η διακήρυξη είχε δημοσιευθεί εγκαίρως και δη από τις 30.03.2018 στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ., τη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, είχαν τηρηθεί οι διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπει το άρθρο 27 του Ν. 4412/2016 από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών και την αντίστοιχη ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών. Ως εκ τούτου, ο χρόνος που παρασχέσθηκε στους ενδιαφερόμενους πράγματι επαρκούσε για την εμπρόθεσμη κατάρτιση και υποβολή της προσφοράς τους, όπως προέκυψε και από τη εμπρόθεσμη υποβολή δύο (2) προσφορών στον διαγωνισμό. Ενόψει των ανωτέρω, καταρρίπτονται ευχερώς και τα περί του αντιθέτου επιχειρήματα της αναθέτουσας περί ασαφειών του επίμαχου όρου της διακήρυξης, δεδομένου ότι η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών είχε ήδη καταστεί γνωστή σε ευρύ κύκλο προσώπων έγκαιρα, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και κατά τρόπο που δεν επιδέχεται αμφισβήτησης ότι όντως, ο εύλογα ενήμερος και επιμελής ενδιαφερόμενος υποψήφιος είχε λάβει έγκαιρα, πλήρη και επαρκή γνώση αυτών. Είναι δε πέραν πάσης αμφιβολίας δεδομένο ότι επρόκειτο για στοιχεία που οι υποψήφιοι γνώριζαν ήδη από τη δημοσίευση της διακήρυξης του διαγωνισμού, η οποία είχε λάβει ευρύτατη δημοσιότητα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ., του Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ., της ΔΙΑΥΓΕΙΑΣ και τη Υπηρεσίας Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν αφορούσαν οψιγενή γεγονότα, τα οποία οι οικονομικοί φορείς θα όφειλαν να σταθμίσουν σε ύστερο χρονικό σημείο, χωρίς να έχουν στη διάθεσή τους τον απαιτούμενο προ τούτο χρόνο (βλ. Α.Ε.Π.Π. 60/2017). Έτι περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα θα όφειλε κατά τα ανωτέρω, να έχει υποβάλλει εμπρόθεσμα την προσφορά της και δεν φαίνεται να υπάρχει εύλογη αιτία, εξαιτίας της οποίας τελικά να παρεμποδίστηκε ή να κωλύθηκε καθ' οιονδήποτε τρόπο να συμμετάσχει εγκαίρως στον διαγωνισμό, υποβάλλοντας την προσφορά της μέχρι και τις 15:00 μ.μ., όπως προέκυψε και από τη σχετική απάντηση του αρμόδιου διαχειριστή του ηλεκτρονικού συστήματος, Διευθυντή Διαχείρισης, Ανάπτυξης και Υποστήριξης Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.

του Υπουργείου Οικονομίας & Ανάπτυξης σε ερώτημα της πρώτης προσφεύγουσας, όπου αναφερόταν χαρακτηριστικά ότι στις 30.4.2018 δεν υπήρξε καμία τεχνική αδυναμία λειτουργίας του συστήματος, η οποία να απέτρεπε την ομαλή κατάρτιση και υποβολή ηλεκτρονικών προσφορών στον υπ' αριθ. 56212 ηλεκτρονικό διαγωνισμό. Σε συνέχεια των ανωτέρω σκέψεων, δεν γίνεται αντιληπτό κατά την κρίση του αποφασίζοντος Κλιμακίου, ποια πλημμέλεια ή έλλειψη εμφάνιζε η προσφορά της συγκεκριμένης ένωσης εταιρειών μέχρι και τις 15:00 μ.μ., ήτοι την δημοσιευθείσα και γνωστή σε όλους τους ενδιαφερόμενους καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των προσφορών των υποψηφίων, η οποία την απέτρεψε να υποβάλλει την προσφορά της έγκαιρα, σύμφωνα με την ορισθείσα καταληκτική ημερομηνία και η οποία καλύφθηκε εντός των προσεχών περίπου δύο ωρών, ήτοι στις 16:28:05 μ.μ., οπότε και τελικά υποβλήθηκε, βασιζόμενη στο συμπτωματικό γεγονός ότι το σύστημα είχε μείνει ανοιχτό και δεχόταν την υποβολή προσφορών μέχρι και τις 17:45:20 μ.μ., βάσει των στοιχείων που είχε δώσει η αναθέτουσα στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.

36. Επειδή εν τέλει, η αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας με την προσβαλλόμενη πράξη της αναθέτουσας επέφερε αδικαιολόγητη διάκριση σε βάρος της καταληκτικά μοναδικής υποψήφιας προσφεύγουσας εταιρείας, η οποία υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα την προσφορά της, μεταβάλλοντας τη θέση της επί τα χείρω, χωρίς προφανή δικαιολογητικό λόγο, αφού πλέον δεν ήταν η μοναδική συμμετέχουσα στον διαγωνισμό, όπως θα συνέβαινε αν δεν είχε μεσολαβήσει η αποδοχή της εκπρόθεσμης προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Ως εκ περισσού δε αναφέρεται ότι τα ίδια επιχειρήματα περί της ερμηνείας των ασαφών όρων της διακήρυξης υπέρ του καλόπιστου διαγωνιζομένου, μπορεί κάλλιστα να επικαλεστεί και η πρώτη προσφεύγουσα, λαμβάνοντας υπόψη ότι με την σε βάρος της ερμηνεία του επίμαχου όρου της διακήρυξης, πλήττεται στα νόμιμα συμφέροντά της, καθώς με την ερμηνευτική προσέγγιση που επιχειρεί η αναθέτουσα, η προσφορά της παρεμβαίνουσας θα συνεχίσει και στα επόμενα στάδια του διαγωνισμού, ενώ σε διαφορετική περίπτωση και με δεδομένη την απόρριψη

της προσφοράς και της δεύτερης προσφεύγουσας, η προσφορά της πρώτης προσφεύγουσας παραμένει η μόνη αποδεκτή στον διαγωνισμό. Η προσφεύγουσα εταιρεία, βασίμως προβάλλει ότι εθίγη στα νόμιμα συμφέροντά της, αφού η προσβαλλόμενη πράξη, με την οποία αποφασίστηκε η αποδοχή της εκπρόθεσμης προσφοράς της παρεμβαίνουσας, δεν εφαρμόστηκε οριζόντια, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αμεροληψίας και της διαφάνειας, δεδομένου ότι μεταβλήθηκε ουσιωδώς η θέση της προσφεύγουσας, αφού αν εξέλιπε η αποδοχή της εκπρόθεσμης προσφοράς, η τελευταία θα ήταν η μοναδική συμμετέχουσα στον εν λόγω διαγωνισμό. Η πραγματική, ουσιαστική και δεδομένη εκδήλωση ενδιαφέροντος εκ μέρους οικονομικών φορέων, τελικά αποτυπώνεται και διαπιστώνεται μόνο με την έγκαιρη, τυπικά και ουσιαστικά άρτια υποβολή συμμετοχής στον διαγωνισμό, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους, όπως έχει οριστεί από τη διακήρυξη του διαγωνισμού, ανεξάρτητα από τις όποιες άλλες προηγούμενες προπαρασκευαστικές ενέργειές τους (βλ. Α.Ε.Π.Π. 60/2017). Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο πρώτος λόγος της πρώτης προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός και αντίστοιχα κρίνεται απορριπτέος ο σχετικός λόγος της ασκηθείσας παρέμβασης.

37. Επειδή σχετικά με τον δεύτερο λόγο της πρώτης υπό κρίση προσφυγής που αφορά τις πλημμέλειες της προσφοράς της ένωσης εταιρειών «.....» και ήδη παρεμβαίνουσας επί της πρώτης κρινόμενης προσφυγής, η προσφεύγουσα επικαλείται ότι η ανωτέρω συνυποψήφια ένωση, εσφαλμένα και κατά παράβαση των διατάξεων του Ν. 4412/2016 και της διακήρυξης δεν υπέβαλε με την προσφορά της στον επίμαχο διαγωνισμό Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.Σ.), για τους δηλωθέντες από αυτήν υπεργολάβους, καίτοι το ποσοστό υπεργολαβίας που ανατίθετο σε αυτούς υπερέβαινε το 30% της συνολικής αξίας της σύμβασης. Σχετικά με τον ανωτέρω προβαλλόμενο λόγο προσφυγής και μετά από ενδελεχή έρευνα του φακέλου της υπόθεσης, λεκτέα είναι τα εξής. Η παρεμβαίνουσα, με την υποβληθείσα στον επίμαχο διαγωνισμό προσφορά της, δήλωσε (βλ. συνημμένα στην προσφορά της ηλεκτρονικά αρχεία «ΥΔ ορισμός Υπεργολάβου.pdf», «ΕΕΕΣ .....ΑΕ.pdf», «Υ-Δ Ι αποδοχής

Υπεργολάβου.pdf», «Ιδιωτικό Συμφωνητικό Υπεργολαβίας.pdf», «ΕΕΕΣ MEDIA.pdf») ότι η ένωση εταιρειών «.....» «...ορίζει ως Υπεργολάβο της ως άνω υποψήφιας αναδόχου-ένωσης εταιρειών, στα πλαίσια εκτέλεσης του προκηρυχθέντος Έργου: - Την εταιρεία « ..... », που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής, Ελ. Βενιζέλου αρ. 4, Τ.Κ 17676, με ΑΦΜ 095730866 / Δ.Ο.Υ ΦΑΕ ΠΕΙΡΑΙΑ, και εκπροσωπείται νόμιμα από τον κύριο Ξυνό Μιχαήλ, Πρόεδρο και Διευθύνοντα σύμβουλο αυτής. Στην εταιρεία « ..... », η υποψήφια ανάδοχος-ένωση εταιρειών « ..... », αναθέτει το τμήμα εκείνο του Έργου που αφορά Υπηρεσίες μετάφρασης και επιμέλεια/διορθώσεων κειμένων στις γλώσσες: αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά, γερμανικά, ρώσικα, τούρκικα, κινέζικα, και οι οποίες υπηρεσίες δεν θα υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αντικείμενου της σύμβασης για την εκτέλεση του Έργου.». Ειδικότερα, όπως υποστηρίζει και η παρεμβαίνουσα στην ασκηθείσα παρέμβασή της: «2] Ως προς το δεύτερο λόγο της προσφυγής της προσφεύγουσας εταιρείας, πρέπει να επισημανθεί ότι γίνεται απόπειρα εκ μέρους της προσφεύγουσας να «παραποιήσει» την υπ' αριθμ. πρωτ.: 135412(4209)/23-3-2018 με ΑΔΑΜ: 18PROC002891064 ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ και το Νόμο, ειδικότερα δε, τις παρ. 2.4.3 και 4.4.3 της ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ και το άρθρο 131 παρ. 6 του Ν. 4412./2016. Συγκεκριμένα, αναφέρει στη σελίδα 13 της προδικαστικής προσφυγής της ότι «... από τα 41 στελέχη της ομάδας έργου μόνο οι 16 είναι μόνιμα στελέχη των εταιρειών που απαρτίζουν την Ένωση δηλαδή ποσοστό 41% και μάλιστα αυτά, τα μόνιμα στελέχη, εμπλέκονται σε ορισμένες και όχι όλες τις δράσεις του έργου ενώ οι υπόλοιποι 25 είναι υπάλληλοι άλλων εταιρειών ή ελεύθεροι επαγγελματίες και εξορισμού εξωτερικοί συνεργάτες της Ένωσης...» και ότι, ως εκ τούτου, σύμφωνα με την παρ. 4.4.3 της ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ θα έπρεπε δήθεν η αναθέτουσα αρχή να επαληθεύσει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους «υπεργολάβους» της ένωσης εταιρειών μας, εφόσον, κατά την (πλήρως εσφαλμένη) εκτίμηση της προσφεύγουσας το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) η ένωση εταιρειών μας αναθέτει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης. Σε απάντηση της νομικά αστήρικτης αυτής μομφής της

προσφεύγουσας κατά της ένωσης εταιρειών μας, όπως αυτή προβάλλεται με τον παρόντα λόγο της προσφυγής της, αναφέρουμε ότι σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 229/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ (σχετ. 8) έχει κριθεί ότι «...είναι, επομένως, αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η παρεμβαίνουσα και ο έτερος οικονομικός φορέας με την επωνυμία ....., για τα στελέχη της ομάδας διοίκησης έργου, έπρεπε να εφαρμόσουν τις διατάξεις περί δάνειας εμπειρίας ή υπερβολαβίας του Ν. 4412/2016 και της διακήρυξης, απεναντίας, σύμφωνα με όσα αναλύθηκαν στην σκέψη 10 της παρούσας, αρκούσε η δήλωση κατά τους όρους της διακήρυξης των στην προσφορά τους αναφερόμενων στελεχών της ομάδας διοίκησης του έργου, με την κατά την διακήρυξη τεκμηρίωση της εμπειρίας ενός εκάστου αυτών...». Το ανωτέρω, εξάλλου, γίνεται δεκτό και από την Επιτροπή Διαγωνισμού. Ειδικότερα, όπως προκύπτει από το από 19-6-2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 9) «...β) Σε ό,τι αφορά την προσφορά της Ένωσης εταιριών “ , η Επιτροπή εξέτασε τις δοθείσες διευκρινίσεις και διαπίστωσε ότι η προσφορά της έχει πληρότητα στοιχείων σύμφωνα με τα απαιτούμενα από την οικεία διακήρυξη. Εν προκειμένω, η συμμετέχουσα Ένωση εταιριών προσκόμισε υπεύθυνες δηλώσεις περί συνεργασίας των προτεινόμενων ως μελών της ομάδας έργου: Ιωάννη Ράζου, Παναγιώτη Μαρτάκη και Σταύρου Λιάσκου, από τις οποίες προκύπτει ότι υπάρχει δέσμευση από την πλευρά τους για την στο μέλλον παροχή των υπηρεσιών που ζητούνται από τη διακήρυξη καθώς επιπλέον προσκόμισε την αριθμ. 229/2017 σχετική απόφαση της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ). Σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση της ΑΕΠΠ κρίθηκε ότι δια της συμπεριλήψεως στην προσφορά προσώπων ως προτεινόμενων μελών της ομάδας έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συναγάγει ότι ακόμη και αν η συμμετέχουσα δεν τα απασχολεί τα εν λόγω πρόσωπα κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, θα απασχολήσει αυτά κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης και δεν απαιτείται καμία περαιτέρω απόδειξη της δέσμευσης της συμμετέχουσας και των προτεινόμενων στελεχών της ομάδας έργου...». Συμπληρωματικά, αναφέρεται πως ανεξάρτητα από την προσκομιδή υπευθύνων δηλώσεων με το ως άνω περιεχόμενο, το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, ήτοι οι

σύμφωνα με την προσφεύγουσα «25 υπάλληλοι άλλων εταιρειών ή ελεύθεροι επαγγελματίες», δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως υπεργολάβοι. Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 10/2015 ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ (Απόφαση 139/2015 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων), της Διεύθυνσης Συντονισμού και Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης δημοσίων συμβάσεων (σχετ. 10) έχει κριθεί στο σημείο «II. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑΣ» ότι «Ως υπεργολαβία ορίζεται η εξ επαχθούς αιτίας σύμβαση μίσθωσης έργου, δια της οποίας ο ανάδοχος σύμβασης αναλαμβάνει νομικές δεσμεύσεις έναντι άλλων νομικών ή φυσικών προσώπων, μη συνδεδεμένων με τον εργοδότη με νομικό δεσμό και με σκοπό την εκτέλεση μέρους της σύμβασης. Ο ανάδοχος παραμένει μόνος υπεύθυνος για το εκτελούμενο από τον υπεργολάβο μέρος (Α.Π. 570/2007, Ολ. ΣτΕ 971/1998). Η συμβατική σχέση μεταξύ υπεργολάβου και εργολάβου διέπεται από τα άρθρα 681 εμπομ. ΑΚ. Ο υπεργολάβος διακρίνεται από τον προμηθευτή δημόσιας σύμβασης, καθώς ο υπεργολάβος αναλαμβάνει να υλοποιήσει – εκτελέσει μέρος του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης, ενώ ο προμηθευτής αναλαμβάνει να παράσχει – διαθέσει συγκεκριμένο/α αγαθό/ά στο εν λόγω πλαίσιο...». Είναι, δε, προφανές, πως στο πλαίσιο μιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών, όπως στην εν θέματι υπόθεση, στην έννοια του «αγαθού» εμπίπτει και η παρεχόμενη υπηρεσία, άρα στην περίπτωση αυτή το τρίτο πρόσωπο που συνεργάζεται με έναν υποψήφιο ανάδοχο παρέχοντάς του μια συγκεκριμένη υπηρεσία και «στο εν λόγω πλαίσιο», χωρίς όμως να αναλαμβάνει να εκτελέσει ένα μέρος του έργου, συνιστά «προμηθευτή» και όχι «υπεργολάβο». Ως εκ τούτου, οι σύμφωνα με την προσφεύγουσα «25 υπάλληλοι άλλων εταιρειών ή ελεύθεροι επαγγελματίες» δεν είναι υπεργολάβοι και, συνεπώς, δεν εμπίπτουν στις παρ. 4.4.3, 2.2.3 και 2.2.9.2 της υπ' αριθμ. πρωτ.: 135412(4209)/23-3-2018 με ΑΔΑΜ: 18PROC002891064 ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ούτε στο άρθρο 131 παρ. 6 του Ν. 4412/2016. Από το συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος ως νόμω και ουσία αβάσιμος.». Ομοίως, η αναθέτουσα στις προαναφερθείσες απόψεις της αναφέρει σχετικά ότι: «Αναφορικά με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, ήτοι επικαλούμενες

πλημμέλειες του υποφακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά της Ένωσης εταιριών « : Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την αριθμ.247/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ, η παράλειψη δήλωσης στο ΤΕΥΔ του προσφέροντος ισοδυναμεί με δήλωση ότι πληροί μόνος του, ήτοι αυτός και το προσωπικό του με σχέση εξαρτημένης εργασίας κάθε σχετικό κριτήριο. Επιπλέον, υπογραμμίζονται τα αναφερόμενα στην αριθμ.229/2017 απόφαση της ΑΕΠΠ, την οποία η Ένωση εταιριών « προσκόμισε σε απάντηση του αριθμ.212089(6207)/30-5-2018 (ορθή επανάληψη) εγγράφου του Τμήματος Προμηθειών με το οποίο ζητήθηκαν να παρασχεθούν διευκρινίσεις από τους συμμετέχοντες ιδίως σε ό,τι αφορά την υποβολή ΕΕΕΕΣ, με την οποία κρίθηκε ότι δια της συμπεριλήψεως και μόνο στην προσφορά προσώπων ως προτεινόμενων μελών της ομάδας έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συναγάγει ότι ακόμη και αν η συμμετέχουσα δεν τα απασχολεί τα εν λόγω πρόσωπα κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς, θα απασχολήσει αυτά κατά τον χρόνο εκτέλεσης της σύμβασης και ελλείψει σχετικού ρήτου όρου της διακήρυξης δεν απαιτείται καμία περαιτέρω απόδειξη της δέσμευσης της συμμετέχουσας και των προτεινόμενων στελεχών της ομάδας έργου. Από την Επιτροπή Τεχνικής Αξιολόγησης, ήτοι την Επιτροπή διενέργειας και τεχνικής αξιολόγησης διαγωνισμών έργων ΕΣΠΑ και συγχρηματοδοτούμενων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, η οποία συγκροτήθηκε με την αριθμ.920/2018 (ΑΔΑ:Ω1Ε47ΛΛ-ΚΤ8) Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημειώνονται συμπληρωματικά τα παρακάτω: Το γεγονός ότι στην προσφορά της η ένωση διαθέτει 25 μέλη στην ομάδα έργου οι οποίοι είναι υπάλληλοι άλλων εταιρειών ή ελεύθεροι επαγγελματίες δεν σημαίνει ότι είναι και υπεργολάβοι της.».

38. Επειδή ενόψει των όσων αναφέρθηκαν στην αμέσως προηγούμενη σκέψη, προκύπτει ότι πράγματι η παρεμβαίνουσα, στα στελέχη της Ομάδας Έργου που δήλωσε ενώπιον της αναθέτουσας, συμπεριέλαβε μεγάλο ποσοστό προσώπων, για τα οποία δεν προκύπτει η ακριβής εργασιακή σχέση τους με μία από τις δύο εταιρείες που συνιστούν τη συμμετέχουσα στον διαγωνισμό ένωση προσώπων. Πράγματι, επισήμως, αναφέρεται ως

παρεμβαίνουσας υπερκαλύπτουν το ποσοστό του 30% και άρα υποχρεούνται σε χωριστή υποβολή Ε.Ε.Ε.Σ., οπότε στην περίπτωση αυτή η μη προσκόμιση του Ε.Ε.Ε.Σ. από αυτούς συνιστά παράβαση επί ποινή αποκλεισμού όρου της διακήρυξης και άρα επισύρει την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Ενόψει όλων των ανωτέρω εκτεθέντων, όντως προέκυψε από την έρευνα του φακέλου της υπόθεσης και των σχετικών εγγράφων ότι όπως υποστηρίζει η πρώτη προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα ένωση εταιρειών δήλωσε στην ομάδα έργου σειρά συνεργατών, οι οποίοι δεν τελούν σε σχέση εξαρτημένης εργασίας με κάποια από τις δύο συμμετέχουσες στην ένωση εταιρείες και ως εκ τούτου δεν είναι υπάλληλοι κάποιας από αυτής, αλλά είτε πρόκειται για ελεύθερους επαγγελματίες είτε για προσωπικό άλλων εταιρειών όπως π.χ. της εταιρείας « f», εμφανίζεται ως δανείζουσα εμπειρία στη συμμετέχουσα στον διαγωνισμό ένωση προσώπων. Σύμφωνα δε και με το σύνολο των όσων αναφέρονται στην υπό κρίση προσφυγή, στην ασκηθείσα παρέμβαση, αλλά και στις αντίστοιχες απόψεις της αναθέτουσας, δεν μπορεί να διακριβωθεί με βεβαιότητα η σχέση συνεργασίας που έχει η παρεμβαίνουσα με τα αναφερόμενα στη δηλωθείσα ομάδα εργασίας στελέχη και αν πράγματι πρόκειται για υπεργολαβική σχέση, υπερβαίνουσα το ποσοστό του 30% της προς εκτέλεση σύμβασης ανάθεσης ή όχι. Περαιτέρω, δεν μπορεί να συναχθεί με ασφάλεια πέραν πάσης αμφιβολίας κάποιο συμπέρασμα σχετικά, αλλά ούτε και η προσφεύγουσα τεκμηριώνει με αδιάσειστα στοιχεία τις κατ' αρχήν βάσιμες αιτιάσεις της, ώστε να προκύπτει με πλήρη πεποίθηση η υπεργολαβική σχέση της παρεμβαίνουσας ένωσης με τα στελέχη της ομάδας εργασίας που δεν ανήκουν στο προσωπικό μίας εκ των δύο εταιρειών της. Ως εκ τούτου, ο λόγος αυτός προσφυγής πάσχει αοριστίας και κρίνεται απορριπτέος, ενώ αντίστοιχα πρέπει να γίνει δεκτός ο σχετικός λόγος παρέμβασης.

39. Επειδή σχετικά με τον τρίτο και τελευταίο λόγο της πρώτης υπό κρίση προσφυγής που αφορά την εσφαλμένη κρίση της αναθέτουσας σχετικά με την αξιολόγηση της προσφοράς της ένωσης εταιρειών « » και ήδη παρεμβαίνουσας επί της πρώτης κρινόμενης προσφυγής, η

προσφεύγουσα επικαλείται ότι η προσβαλλόμενη στερείται πλήρους, ειδικής και νομίμου αιτιολογίας που να αποδεικνύει ότι της βαθμολόγησης προηγήθηκε συγκριτική και νόμιμη αξιολόγηση των προσφορών. Σχετικά με τον ανωτέρω προβαλλόμενο λόγο προσφυγής και κατόπιν ελέγχου των σχετικών εγγράφων πρέπει να γίνουν οι εξής αναφορές. Σχετικά με τον τρίτο λόγο προσφυγής, η παρεμβαίνουσα αναφέρει χαρακτηριστικά: «3] Ως προς τον τρίτο λόγο της προσφυγής της προσφεύγουσας εταιρείας, τονίζουμε κατ' αρχάς ότι προβάλλεται με παντελώς αόριστο τρόπο και, ως εκ τούτου, δεν δυνάμεθα να τον αποκρούσουμε με συγκεκριμένη και σαφή προβολή ενστάσεων και ισχυρισμών. Σύμφωνα με τον υπ' αριθμ. 2.3.2 όρο της υπ' αριθμ. πρωτ.: 135412(4209)/23-3-2018 με ΑΔΑΜ: 18PROC002891064 ΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ (σχετ. 2, σελ. 28) προβλέπεται συγκεκριμένος τρόπος βαθμολόγησης και κατάταξης προσφορών, σύμφωνα με συγκεκριμένο μαθηματικό τύπο, προκειμένου να εξασφαλίζεται το αδιάβλητο του αποτελέσματος. Συγκεκριμένα «Η αξιολόγηση των προσφορών θα γίνει ως εξής : Η βαθμολόγηση κάθε κριτηρίου αξιολόγησης κυμαίνεται από 100 βαθμούς στην περίπτωση που ικανοποιούνται ακριβώς όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών, αυξάνεται δε μέχρι τους 120 βαθμούς όταν υπερκαλύπτονται οι απαιτήσεις του συγκεκριμένου κριτηρίου. Κάθε κριτήριο αξιολόγησης βαθμολογείται αυτόνομα με βάση τα στοιχεία της προσφοράς.. Η βαθμολόγηση πρέπει να είναι πλήρως και ειδικά αιτιολογημένη και να περιλαμβάνει υποχρεωτικά, εκτός από τη βαθμολογία, και την λεκτική διατύπωση της κρίσης ανά κριτήριο. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου θα προκύπτει από το γινόμενο του επιμέρους συντελεστή βαρύτητας επί τη βαθμολογία του, η δε συνολική βαθμολογία της προσφοράς θα προκύπτει από το άθροισμα των σταθμισμένων βαθμολογιών όλων των κριτηρίων. Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς υπολογίζεται με βάση τον παρακάτω τύπο : $\Sigma B_t = (U_{t1} \times \beta_1) + (U_{t2} \times \beta_2) + (U_{t3} \times \beta_3) + (U_{t4} \times \beta_4)$ όπου : ΣB_t = ο συνολικός βαθμός της τεχνικής προσφοράς του διαγωνιζόμενου, U_t = ο βαθμός του κριτηρίου και β = ο συντελεστής βαρύτητας του κριτηρίου Κριτήρια με βαθμολογία μικρότερη από 100 βαθμούς (ήτοι που δεν καλύπτουν/παρουσιάζουν αποκλίσεις από τις τεχνικές προδιαγραφές της

παρούσας) επιφέρουν την απόρριψη της προσφοράς. Συμπερότερη προσφορά είναι εκείνη που παρουσιάζει το μεγαλύτερο τελικό βαθμό αξιολόγησης (T_i) όπως υπολογίζεται από τον τύπο: $T_i = 80 \times (T_{ai} / T_{Amax}) + 20 \times (O\text{Π}min / O\text{Π}i)$ Όπου: $T_i =$ Ο τελικός βαθμός αξιολόγησης της προσφοράς i (με στρογγυλοποίηση στα δύο δεκαδικά ψηφία), $T_{ai} =$ Ο βαθμός τεχνικής αξιολόγησης της προσφοράς i , $T_{Amax} =$ Ο βαθμός τεχνικής αξιολόγησης της καλύτερης προσφοράς, $O\text{Π}min =$ Το κόστος της χαμηλότερης οικονομικής προσφοράς, $O\text{Π}i =$ Το κόστος της προσφοράς i ». Εκ των ανωτέρω ουδέν μνημονεύεται, αναλύεται ή υπολογίζεται στην προδικαστική προσφυγή της προσφεύγουσας, ούτε εξηγείται αν, πώς και γιατί δεν εφαρμόστηκε δήθεν ορθά ο ανωτέρω μαθηματικός τύπος από την Αναθέτουσα Αρχή, ως εκ τούτου ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος ως αόριστος και ανεπίδεκτος δικαστικής εκτίμησης και σε κάθε περίπτωση νόμω και ουσία αβάσιμος. Περαιτέρω, αναφορικά με τους έωλους και αστήρικτους σε κάθε περίπτωση ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, παραπέμπουμε στο σκεπτικό του από 11-7-2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 11), σύμφωνα με το οποίο «...Στην προσφορά της η ” παρουσιάζει ιδιαίτερως αναλυτικά την μεθοδολογία της κάθε δράσης. Η προσφορά της για το δημιουργικό περιέχει αναλυτικά σενάρια, παρουσιάζει 3 εναλλακτικές, έχει άριστη αισθητική και γενικά δείχνει ότι η ένωση έχει προετοιμάσει και παρουσιάζει με εξαιρετικό τρόπο την μεθοδολογία και τα βήματα που θα ακολουθήσει για την υλοποίηση του έργου. Συγκεκριμένα αναλύεται ξεχωριστά η μεθοδολογική προσέγγιση και ανάπτυξη «ιδέας» για όλες τις ενότητες του έργου, με εξαιρετικές δημιουργικές προτάσεις προώθησης και εφαρμογής του σκεπτικού ανάπτυξης τους». Εξάλλου, σύμφωνα με το σκεπτικό του από 23-7-2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 12), τονίζεται πως η Επιτροπή αποφάσισε ότι η βαθμολόγηση της τεχνικής προσφοράς της ένωσης εταιρειών μας είναι επαρκώς τεκμηριωμένη και συνεπώς με βάση την αξιολόγησή της διαπιστώθηκε ότι ικανοποιεί πλήρως τους όρους των τεχνικών προδιαγραφών και επομένως τα μέλη της επιτροπής εισηγούνται την αποδοχή της για το επόμενο στάδιο με βαθμολογία 113,65, κατατάσσοντάς μας έτσι στην πρώτη θέση. Απαντώντας έτι ειδικότερα στον υπό

κρίση λόγο της προσφεύγουσας, προβάλλουμε τα εξής : α] Ως προς την αξιολόγηση από την Αναθέτουσα Αρχή του κριτηρίου Α.2 (Συνοπτική μεθοδολογία και παρουσίαση των αναγκών βημάτων και επιμέρους εργασιών για την αποτελεσματική υλοποίηση των αναγκών του έργου και προτάσεων προσέγγισης για όλες τις δράσεις, συμπεριλαμβανομένων δημιουργικών προτάσεων) τονίζουμε πως με το συγκεκριμένο κριτήριο αξιολογείται στην τεχνική προσφορά το σύνολο της μεθοδολογίας και των βημάτων που παρουσιάζονται σε αυτή και όχι μόνο οι δημιουργικές προτάσεις. Στην τεχνική προσφορά της ένωσης εταιρειών μας, προβήκαμε σε συγκεκριμένες και εκτενώς αναλυόμενες προτάσεις που καλύπτουν τις δράσεις όλων των Πακέτων Εργασίας. Οι μεθοδολογίες τις οποίες παρουσιάσαμε αναφέρονταν ξεκάθαρα και στοχευμένα στα μέσα που θα χρησιμοποιούνταν προκειμένου να υλοποιηθούν οι προτεινόμενες δράσεις. Παράλληλα, αποτύπωναν με σαφήνεια τα στάδια που επρόκειτο να ακολουθηθούν για την ορθή, έγκαιρη και ολοκληρωμένη κατανόηση και υλοποίηση του έργου, επιτρέποντας με αυτόν τον τρόπο ακόμη και σε μη ειδήμονες να παρακολουθήσουν την εξέλιξη της εκτέλεσης του έργου. Αντίθετα, όπως προκύπτει από το σκεπτικό του από 11-7-2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 11), η προσφεύγουσα εταιρεία «...παραθέτει τα βήματα των επιμέρους δράσεων με τρόπο όμως που είναι αρκετά επιφανειακός προσφέροντας μία όχι σε βάθος ανάλυση...». Είναι, λοιπόν, προφανές, ότι η προσφεύγουσα εταιρεία προσπαθώντας να προσεγγίσει τον τρόπο υλοποίησης του έργου και μη δυνάμενη να επιτύχει τον στόχο αυτό, αρκέστηκε σε μία επιφανειακή αναφορά χρησιμοποιούμενων εργαλείων και μεθοδολογιών, τα οποία, όμως, αφενός δεν εξειδίκευσε καθόλου και αφετέρου δεν παρουσίασε με τρόπο εύληπτο. Επιπρόσθετα, σύμφωνα και πάλι με το ως άνω σκεπτικό του από 11-7-2018 Πρακτικού της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 11), κρίθηκε πως «...Οι δημιουργικές προτάσεις (σ.σ. της προσφεύγουσας) δεν περιλαμβάνουν την ανάπτυξη σεναρίων, ενώ το προτεινόμενο concept- το οποίο και παρουσιάζεται εφαρμοσμένο βάσει των ζητούμενων του έργου -Live it Love it- είναι αντιγραφή ξένου concept γεγονός που προσδίδει την έλλειψη δημιουργικότητας και προσαρμογής της στρατηγικής τουριστικής προβολής στις

ιδιαιτερότητες και στα δυνατά σημεία της ΠΚΜ». Επιβεβαιώθηκε, δηλαδή, και από την Αναθέτουσα Αρχή η προφανής και χαρακτηρίζουσα το σύνολο της προσφοράς της προσφεύγουσας έλλειψη δημιουργικότητας και προσαρμογής της στρατηγικής τουριστικής προβολής στις ιδιαιτερότητες και στα δυνατά σημεία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. β] Ως προς την αξιολόγηση από την Αναθέτουσα Αρχή του κριτηρίου Α.3 (Παρουσίαση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου με αντιστοίχιση εργασιών και παραδοτέων) τονίζουμε πως η ένωση εταιρειών μας έχει υποβάλει 15 σελίδες (302-316) με πλήρη ανάλυση των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης όλων των επί μέρους τμημάτων του έργου, σε αντίθεση με την προσφεύγουσα εταιρεία, η οποία κατέθεσε χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των επί μέρους φάσεων του έργου με προτεινόμενη έναρξη όλων των δράσεων από τον 1ο μήνα (!!!), το οποίο είναι άτοπο και πασίδηλα δεν θα μπορούσε να ισχύσει. Η πρόταση της ένωσής μας, ως εκ τούτου, και ως προς το σημείο αυτό είναι σαφώς ποιοτικότερη, ανταγωνιστικότερη και προτιμητέα έναντι της πρότασης της προσφεύγουσας. Δεδομένων των ανωτέρω, όπως προκύπτει από το από 11-7-2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού (σχετ. 11), η προσφορά της ένωσης εταιρειών μας κρίθηκε ότι «...δείχνει μεγάλη ευελιξία στο χρονοδιάγραμμα των παραδοτέων κάποια από τα οποία ολοκληρώνονται γρηγορότερα από τις απαιτήσεις της προκήρυξης». Αντίθετα, ως προς την προσφορά της ανθυποψηφίας μας και προσφεύγουσας εταιρείας η Επιτροπή Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι «Με βάση το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα κάποια παραδοτέα αποτυπώνονται να ολοκληρώνονται πιο γρήγορα κάποια πιο αργά από τους ενδεικτικούς χρόνους της Αναθέτουσας υπηρεσίας ενώ η αλληλουχία κάποιων ενεργειών και δράσεων είναι ασαφής...». Συνεπώς, από το συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι και ο λόγος αυτός της προσφυγής είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.». Αντίστοιχα, η αναθέτουσα με τις απόψεις της που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, αναφέρει σχετικά: «3.Αναφορικά με τον τρίτο λόγο της προσφυγής, ήτοι σε ό,τι αφορά την εσφαλμένη κρίση της Αναθέτουσας Αρχής σχετικά με την αξιολόγηση της τεχνικής προσφοράς της Ένωσης εταιριών «....., σημειώνεται ότι στην από 11-7-2018 συνεδρίαση συμμετείχε ως ειδικός

εμπειρογνώμονας, με γνωμοδοτική αρμοδιότητα, χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5, παρ.3 του Π.Δ.261/1997 και στο άρθρο 12, παράγραφος ιδ΄ του Ν. 3688/2008, ο κ. _____, εκπρόσωπος της Ένωσης Εταιριών Διαφήμισης και Επικοινωνίας Ελλάδος (ΕΕΔΕ), ο οποίος ορίστηκε με το αριθμ.Φ.15ο/10441/4-7-2018 έγγραφο της ΕΕΔΕ, σε απάντηση σχετικού εγγράφου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Το από 11-7-2018 Πρακτικό Τεχνικής Αξιολόγησης, όπως αναφέρεται στο από 23-7-2018 Πρακτικό Τεχνικής Αξιολόγησης, στάλθηκε στον εκπρόσωπο της ΕΕΔΕ, κ.Α. και στη συνέχεια ο κ. _____ απάντησε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι «Σε συνέχεια της συνεδρίασης στην οποία παρευρέθηκα και σύμφωνα με τις προτάσεις των διαφημιστικών εταιριών που είδαμε, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η γνωμοδότηση, η επεξήγηση και η βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών της επιτροπής με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο». Από την Επιτροπή Τεχνικής Αξιολόγησης, ήτοι την Επιτροπή διενέργειας και τεχνικής αξιολόγησης διαγωνισμών έργων ΕΣΠΑ και συγχρηματοδοτούμενων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, η οποία συγκροτήθηκε με την αριθμ.920/2018 (ΑΔΑ:Ω1Ε47ΛΛ-ΚΤ8) Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σημειώνονται συμπληρωματικά τα παρακάτω: ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α2

λαμβάνει 102 και η ένωση

118

Σχετικά με τις δημιουργικές προτάσεις που βαθμολογήθηκαν στο πλαίσιο του κριτηρίου Α2, η επιτροπή τεκμηριωμένα και αιτιολογημένα παραθέτει στο πρακτικό την άποψή της συγκρίνοντας τις υποβαλλόμενες προσφορές και τις αντίστοιχες δημιουργικές προτάσεις. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι: Η επιτροπή έκρινε όλες τις προτάσεις της εταιρείας τόσο ως ιδέα, ως αισθητική και ως σχεδιασμό αρκετά παρωχημένες (discover your center) ή να ακολουθούν κακέκτυπα πρακτικές άλλων λογοτύπων άλλων χωρών. Ειδικά η κεντρική πρόταση του live it-love it, πέρα από αντιγραφή Κύπρου-Βουλγαρίας-Κροατίας, είναι και μια παρωχημένη πρόταση η οποία δεν συνδέεται νοηματικά ή εικαστικά με την ΠΚΜ. Θα μπορούσε να εφαρμοστεί σε όποια άλλη περιφέρεια ή/και χώρα. Το γεγονός αυτό προσδίδει έλλειψη δημιουργικότητας και προσαρμογής

της στρατηγικής τουριστικής προβολής στις ιδιαιτερότητες και στα δυνατά σημεία της ΠΚΜ. Σε αντίθεση κρίνει ότι η ένωση εταιρειών “ »

υπέβαλλε 3 προτάσεις που παραπέμπουν στοχευμένα στην ΠΚΜ, και συνδυάζονται με τις ιδιαιτερότητες της ΠΚΜ. Εφαρμόζουν μια σύγχρονη αισθητική με εύστοχα μηνύματα, λιτό ύφος και δημιουργικό περιεχόμενο. Για το σύνολο των δημιουργικών προτάσεων δίνεται η ανάπτυξη της ιδέας, ενώ η εφαρμογή τουλάχιστον μιας πρότασης παρουσιάζεται για το σύνολο των υλικών και δράσεων. Η ένωση παραθέτει ξεκάθαρα για κάθε μια προτεινόμενη προσέγγιση

- Τη δημιουργική λογική της ιδέας βάσει της Στρατηγικής Επικοινωνίας και Τοποθέτησης της νέας Ταυτότητας Προορισμού της Κεντρικής Μακεδονίας
- Το βασικό μήνυμα της Καμπάνιας Επικοινωνίας, βάσει της δημιουργικής ιδέας
- Τη δημιουργική προσέγγιση της Οπτικής Ταυτότητας

Σχετικά με το αν η μια εκ των 3 δημιουργικών προτάσεων της ένωσης εταιρειών «.....) δεν κρίνουμε ότι αποτελεί αντιγραφή και ειδικότερα αντιγραφή ιδέας. Σχετικά με τις φωτογραφίες, από τη στιγμή που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της ΠΚΜ verymacedonia.gr, είναι διαθέσιμες προς αξιοποίηση στις προτάσεις των υποψηφίων, για να αποτυπωθεί οπτικά και να έχει μια ρεαλιστική εικόνα η επιτροπή από την εφαρμογή του νέου concept. Σημειώνουμε ότι δεν αξιολογείται το φωτογραφικό υλικό αλλά η δημιουργική πρόταση, καθώς το υλικό θα παραχθεί κατά τη διάρκεια της σύμβασης, (στην Δράση 3: Παραγωγή Οπτικού Περιεχομένου Επικοινωνίας θα παραχθεί νέο οπτικό υλικό για να χρησιμοποιηθεί στην όποια εφαρμογή της νέας ταυτότητας). Επιπλέον σημειώνουμε ότι στο κεφ. 2.3.1 πράγματι αναφέρεται ότι «θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα η ετοιμότητα στα δείγματα από τις απαραίτητες περιοχές λήψεων», αλλά αυτό αφορά στην ΕΝΟΤΗΤΑ Α και όχι ειδικά στο «Α3.Παρουσίαση Χρονοδιαγράμματος». Επίσης, ετοιμότητα κατά την κρίση της επιτροπής δε σημαίνει ότι υπάρχει ήδη έτοιμο οπτικό υλικό και παραδίδεται όποτε ζητηθεί. Ετοιμότητα δύναται να σημαίνει ότι υπάρχει σχέδιο και προγραμματισμός με χρονικά και γεωγραφικά δείγματα από τις απαραίτητες λήψεις. Σημειώνουμε ότι

σε 18 μήνες καλύπτεται με άνεση η εποχικότητα της φωτογράφισης και βιντεοσκόπησης.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α3

η κάποια παραδοτέα (με βάση το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα) τα αποτυπώνει χρονικά να ολοκληρώνονται πιο γρήγορα κάποια πιο αργά από τους ενδεικτικούς χρόνους της ΑΑ, επιπλέον διατηρούνται επιφυλάξεις σχετικά με τη αλληλουχία ενεργειών και δράσεων. Δεν δύναται όλες οι δράσεις σου να ξεκινούν από το 1ο μήνα. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι το έτοιμο οπτικό υλικό δε σημαίνει ότι είναι και αξιοποιήσιμο. Το συγκεκριμένο έργο δεν αφορά σε προμήθεια φωτογραφιών τοπίων κοκ, αλλά βασίζεται στη μελέτη του τουριστικού προορισμού της ΓΚΜ και στην ανάπτυξη νέων τουριστικών εμπειριών, από όπου θα προκύψουν συγκεκριμένες ανάγκες φωτογράφισης – βιντεοσκόπησης και βάσει της δημιουργικής ιδέας, συγκεκριμένες προδιαγραφές για την παραγωγή τους.».

40. Επειδή σύμφωνα δε με τη θεωρία, η πλήρης απουσία αιτιολογίας στο σώμα της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία συνιστά εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη (βλ. και άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016: «Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.»), παραβιάζει ευθέως την υποχρέωση της διοίκησης να περιλαμβάνει αιτιολογία στις ατομικές διοικητικές πράξεις που εκδίδει, σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 1 του Συντ. που ορίζει ότι: «Καθένας ή πολλοί μαζί έχουν το δικαίωμα, τηρώντας τους νόμους του Κράτους, να αναφέρονται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να ενεργούν σύντομα κατά τις κείμενες διατάξεις και να απαντούν αιτιολογημένα σε εκείνον που υπέβαλε την αναφορά, σύμφωνα με τον νόμο», αλλά και του άρθρου 17 παρ. 1 και 2 του ΚΔΔιαδ που

κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 2690/1999, το οποίο προβλέπει ότι: «1. Η ατομική διοικητική πράξη πρέπει να περιέχει αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της. 2. Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης. 3. [...]». Συγκεκριμένα, αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Περαιτέρω, η υποχρέωση αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων απορρέει από την ίδια την αρχή της νομιμότητας και την ανάγκη σεβασμού των δικαιωμάτων και των συμφερόντων του διοικουμένου. Για να είναι νόμιμη η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική και επαρκής. Δηλαδή δεν πρέπει να είναι αόριστη, πρέπει να αναφέρεται στη συγκεκριμένη περίπτωση και όχι κατά τρόπο γενικό στις νομικές διατάξεις, βάσει των οποίων εκδίδεται η πράξη, καθώς και να επαρκεί ποιοτικά και ποσοτικά για να θεμελιώσει το περιεχόμενο της διοικητικής πράξης. Η αιτιολογία προβλέπεται είτε από το νόμο ρητά, οπότε συνιστά ουσιώδη τύπο της πράξης και πρέπει να περιέχεται έστω και συνοπτικά στο σώμα αυτής, είτε στην περίπτωση των δυσμενών πράξεων, από τη φύση της πράξης, οπότε αρκεί και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου. Παράλειψή της στην πρώτη περίπτωση συνιστά παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας, ενώ στη δεύτερη κατ' ουσίαν διάταξης νόμου. Όταν η Διοίκηση εκδίδει την πράξη αυτεπαγγέλτως, οφείλει να συγκεντρώσει και τα αποδεικτικά στοιχεία που συνιστούν την αιτιολογία της πράξεως. Αν ωστόσο η πράξη εκδίδεται κατόπιν αιτήσεως του διοικουμένου, τότε αυτός υποχρεούται να υποβάλλει και τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία. Αν μια ατομική πράξη δεν φέρει την απαιτούμενη δικαιολογία τότε υπάρχει παράβαση ουσιώδους τύπου της

διαδικασίας που συνιστά και λόγο ακύρωσης, διότι η αιτιολογία αποτελεί έκφραση της αρχής της νομιμότητας της πράξης (ΣτΕ 171/2002) («Διοικητικό Δίκαιο», Απ. Γέροντας, Σ. Λύτρας, Πρ. Παυλόπουλος, Γλ. Σιούτη, Σ. Φλογαίτης, εκδ. Σάκκουλα). Η νομολογία εξάλλου έχει κρίνει παγίως, ότι η απόφαση της αναθέτουσας σε δημόσιους διαγωνισμούς πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς και να βασίζεται σε συγκριτική εκτίμηση των προσόντων των διαγωνιζομένων (ΔΕφΑθ (Ασφ) 90/2013, 223/2013, 809/2012, 828/2012, 430/2011, ΕΑ ΣτΕ 44/2010, 944/2007, 893/2005).

41. Επειδή άλλωστε, έχει κριθεί ότι αιτιολογία μιας πράξεως αποτελεί η έκθεση των πραγματικών και νομικών λόγων που οδήγησαν το αρμόδιο όργανο στην απόφασή του, καθώς και η παράθεση των κριτηρίων βάσει των οποίων άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια. Η αιτιολογία αυτή πρέπει να είναι νόμιμη, δηλαδή επαρκώς εξειδικευμένη και πλήρης κατά τρόπο ώστε, αφενός να μην καταλείπονται κενά ή αμφιβολίες για την ορθότητα της κρίσης του αρμοδίου διοικητικού οργάνου και αφετέρου να δημιουργεί δυνατότητα ελέγχου τόσο από τον διοικούμενο όσο και τον ακυρωτικό δικαστή (την Α.Ε.Π.Π. εν προκειμένω) κατά πόσο η σχετική αιτιολογία είναι σύμφωνη ή βρίσκεται σε αρμονία με τους κανόνες δικαίου που καθορίζουν το πλαίσιο της νομιμότητας. Η απαιτούμενη ειδική αιτιολογία δεν μπορεί να αναπληρωθεί από την παρεχόμενη βαθμολογία γιατί η ελλείπουσα λεκτική διατύπωση της κρίσεως της Επιτροπής είναι αναγκαία, τόσο για την υποβολή αντιρρήσεων από τον διαγωνιζόμενο, όσο και για τον έλεγχο του αιτιολογημένου της κρίσεως από τον ακυρωτικό δικαστή, εν προκειμένω την Α.Ε.Π.Π. (ΕΑ ΣτΕ 1080/2006, 305/2006, ΣτΕ 1292/2005 κ.α.). Συνεπώς, αν η προσφορά του διαγωνιζομένου έχει βαθμολογηθεί σε επί μέρους στοιχείο με βαθμό κατώτερο του 100 χωρίς ειδικότερη αιτιολογία και ο διαγωνιζόμενος ισχυρισθεί, με την προσφυγή του, ότι η προσφορά του, στο στοιχείο αυτό, καλύπτει ακριβώς ή και υπερκαλύπτει τις απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές, η Διοίκηση δεν μπορεί να απορρίψει σιωπηρά τον ισχυρισμό αυτό, αλλά θα πρέπει να αναφέρει τους λόγους, για τους οποίους η εν λόγω προσφορά δεν καλύπτει ακριβώς τις προδιαγραφές αυτές, άλλως η σιωπηρή απόρριψη της προσφυγής κατά το μέρος αυτό είναι

αναιτιολόγητη (βλ. ΣτΕ 701/2011, 498/2009). Και στην ανωτέρω όμως περίπτωση, δηλαδή της βαθμολογήσεως επιμέρους κριτηρίου της τεχνικής προσφοράς με βαθμό ανώτερο ή κατώτερο του 100, η τεχνική εκτίμηση των αρμοδίων διοικητικών οργάνων ως προς την προσήκουσα βαθμολόγηση είναι ανέλεγκτη ακυρωτικώς και απαραδέκτως πλήσσει ευθέως ενώπιον της Επιτροπής Αναστολών ή της Α.Ε.Π.Π. (ΕΑ ΣτΕ 946/2007, 1080/2006). Εξάλλου, αν ο διαγωνιζόμενος, ο οποίος έχει βαθμολογηθεί σε ορισμένο κριτήριο με 100 χωρίς αιτιολογία, ισχυρίζεται με την προδικαστική προσφυγή του ότι η προσφορά του, ως προς το κριτήριο αυτό, υπερκαλύπτει τις οριζόμενες προδιαγραφές, οπότε έπρεπε να λάβει βαθμό ανώτερο του 100 και μέχρι τον επιτρεπόμενο ανώτατο, δεν αρκεί να διαμαρτυρηθεί απλώς κατά της βαθμολόγησης του αυτής, αλλά πρέπει να προβάλει ειδικούς ισχυρισμούς, να αναφέρει δηλαδή τους λόγους για τους οποίους, κατά την άποψη του, η προσφορά του υπερκαλύπτει, ως προς το εν λόγω κριτήριο, τις τασσόμενες προδιαγραφές, αλλιώς η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, κατά το μέρος αυτό, δεν χρειάζεται ειδικότερη αιτιολογία. Σε περίπτωση που ο διαγωνιζόμενος προβάλει τέτοιους ειδικούς ισχυρισμούς, η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να απαντήσει αιτιολογημένα, με αναφορά στα στοιχεία των φακέλων των τεχνικών προσφορών και με παράθεση των λόγων για τους οποίους η προσφορά δεν υπερκαλύπτει τις προδιαγραφές, αλλιώς η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής είναι, κατά το μέρος αυτό, αναιτιολόγητη. Όμοια αιτιολογία απαιτείται και όταν με την προσφυγή προβληθούν συγκεκριμένες αιτιάσεις κατά της βαθμολογήσεως της προσφοράς άλλου διαγωνιζομένου (ΣτΕ 118/2009), έτσι ώστε να προκύπτει ανελέγκτως ότι κατά τις απαιτούμενες συγκρίσεις μεταξύ των προσφορών, στις οποίες δεν κωλύονται να προβαίνουν τα όργανα του διαγωνισμού, εξασφαλίσθηκε η τήρηση του επιβαλλόμενου ενόψει της αρχής της ισότητας ενιαίου μέτρου κρίσεως των προσφορών, ανταποκρινόμενου στο επίπεδο των διαγωνιζομένων και ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, κατέστη εφικτή η κατά το δυνατόν ακριβοδίκαιη βαθμολόγηση τους (βλ. ΣτΕ 2662/2004). Στην παρούσα περίπτωση, η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας, προφανώς είναι πράξη αιτιολογητέα και επομένως η αιτιολογία

της θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις ανωτέρω προϋποθέσεις για να είναι νόμιμη. Συναφώς, έχει κριθεί ότι: α) θα πρέπει να παρατίθενται τα στοιχεία που έλαβε υπόψη της η αναθέτουσα αρχή και τα οποία δικαιολογούν, για κάθε συγκεκριμένο κριτήριο αξιολόγησης που τίθεται από τη διακήρυξη, την ποιοτική και ποσοτική υπεροχή της προσφοράς του αναδόχου συγκριτικά με τις προσφορές των λοιπών διαγωνιζόμενων. Σε κάθε περίπτωση, τα ως άνω στοιχεία θα πρέπει τουλάχιστον να προκύπτουν με σαφήνεια από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου (πρακτικά εισηγήσεις, γνωμοδοτήσεις, κ.λ.π). Η εν λόγω ειδική κρίση της αναθέτουσας αρχής δεν δύναται να αναπληρωθεί από την παρεχόμενη βαθμολογία στα κριτήρια αξιολόγησης της προσφοράς, καθόσον η αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων που δικαιολογούν τη δοθείσα ανά κριτήριο βαθμολογία, πέραν του ότι επιβάλλεται για λόγους διαφάνειας, είναι αναγκαία τόσο για την υποβολή αντιρρήσεων από τους λοιπούς διαγωνιζόμενους, όσο κυρίως για τον δικαστικό έλεγχο της κρίσης της αναθέτουσας αρχής η εν προκειμένω τον έλεγχο από την Α.Ε.Π.Π. (ΕΛΣυν 41/2008 Πράξη VII Τμ., βλ., όμως και αντιθ. ΕΛΣυν 13/2008 Πράξη VI Τμ., σύμφωνα με την οποία η δοθείσα βαθμολογία σε καθένα από τα κριτήρια χωρίς ειδική αιτιολογία καθιστά αιτιολογημένο το οικείο πρακτικό στο μέτρο που τα στοιχεία τα οποία συνθέτουν τα προς αξιολόγηση κριτήρια περιγράφονται λεπτομερώς στη διακήρυξη και προκύπτουν από το φάκελο των οικείων προσφορών που υπέβαλαν οι διαγωνιζόμενοι). Η έλλειψη στο οικείο Πρακτικό τεχνικής αξιολόγησης έστω και συνοπτικά μιας εξατομικευμένης για κάθε διαγωνιζόμενο αναφοράς με παραπομπή σε συγκεκριμένα στοιχεία της τεχνικής του προσφοράς που να δικαιολογεί τη βαθμολογία που δόθηκε στα επί μέρους κριτήρια της διακήρυξης, καθιστά το πρακτικό αυτό ανατιολόγητο και τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου μη νόμιμη, ενόψει και της μικρής απόκλισης που παρουσίαζαν μεταξύ τους οι οικονομικές προσφορές των διαγωνιζόμενων (ΕΛΣυν 327/2007 Πράξη Ζ΄ Κλιμ.), β) Η αιτιολογία του πρακτικού τεχνικής αξιολόγησης δεν πρέπει να περιέχει γενικού και συμπερασματικού χαρακτήρα παρατηρήσεις από την επιτροπή διαγωνισμού (ΕΛΣυν 205/2007, 224/2006 Πράξη VI Τμ.). Ειδικότερα, γενικού και συμπερασματικού χαρακτήρα αιτιολογία συνιστά η

παραδοχή α) ότι ο διαγωνιζόμενος «*υπέβαλε μια πάρα πολύ καλή τεχνική έκθεση, που όμως δεν έχει την πληρότητα της έκθεσης του προηγούμενου διαγωνιζόμενου και την άριστη γνώση του αντικειμένου...*», χωρίς να επεξηγείται, περαιτέρω, ποιο είναι το ελλείπον της έκθεσης αναφορικά με τον προηγούμενο διαγωνιζόμενο, ή β) ότι ο διαγωνιζόμενος «*υπέβαλε ...μια πολύ καλή τεχνική έκθεση, που όμως δεν έχει την πληρότητα της έκθεσης του προηγούμενου διαγωνιζόμενου και την άριστη γνώση του αντικειμένου, έχει όμως, μια αρκετά ικανοποιητική εκτίμηση του αντικειμένου της προς ανάθεση μελέτης...*», χωρίς να τεκμηριώνονται και να αιτιολογούνται βάσει συγκεκριμένων στοιχείων οι εν λόγω αξιολογικές κρίσεις (ΕΛΣυν 263/2008 Πράξη Ζ΄ Κλιμ.), γ) Η συνοπτική και σε μεγάλο βαθμό αόριστη αιτιολογία του Πρακτικού Αξιολόγησης νομίμως συμπληρώνεται από τον επισυναπτόμενο στο Πρακτικό αυτό Πίνακα ειδικής αιτιολόγησης της βαθμολογίας που συνέταξε η Επιτροπή Διαγωνισμού (ΕΛΣυν 168/2008 Πράξη VI Τμ.). Ο μη ομοιόμορφος, όμως, λεκτικός χαρακτηρισμός από την Επιτροπή Διαγωνισμού των καθορισμένων από την διακήρυξη κριτηρίων και υποκριτηρίων με την προσήκουσα αντιστοίχισή του προς την βαθμολογία καθώς και η επισήμανση μόνο των ελλείψεων των προσφορών κάποιων εκ των υποψηφίων χωρίς θετική κρίση με χαρακτηρισμό εφ' εκάστου κριτηρίου ή υποκριτηρίου, δεν καθιστά δυνατό τον έλεγχο του ενιαίου της εφαρμογής των κριτηρίων αξιολογήσεως σε όλους τους υποψηφίους και του αιτιολογημένου της συγκρίσεως των προσφορών τους, με αποτέλεσμα η τεχνική αξιολόγηση να είναι πλημμελής (ΕΛΣυν 304/2010 Πράξη Ζ΄ Κλιμ.), δ) κατά την τεχνική αξιολόγηση-βαθμολόγηση των προσφορών είναι ανεπίτρεπτη οποιαδήποτε εκτίμηση από την Επιτροπή Διαγωνισμού ειδικότερου κριτηρίου που δεν περιλαμβάνεται στο νόμο ή στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η επίκληση δε του κριτηρίου αυτού στην αιτιολογία της απόφασης για την επιλογή της συμφερότερης προσφοράς και την ανάθεση της μελέτης καθιστά αυτήν μη νόμιμη (ΕΛΣυν 16/2009 Πράξη VII Τμ.).

42. Επειδή ενόψει των όσων αναφέρονται αναλυτικά στην ασκηθείσα παρέμβαση, αλλά και στις απόψεις της αναθέτουσας, κατά την

άποψη του οικείου Κλιμακίου, από τον συγκεκριμένο λόγο της κρινόμενης προσφυγής δεν προέκυψε άνευ άλλου τινός ότι πράγματι η προσβαλλόμενη με την προσφυγή απόφαση της αναθέτουσας στερείται πλήρους, ειδικής και εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, όπως ισχυρίζεται η πρώτη προσφεύγουσα. Συγκεκριμένα, στο κείμενο της προσβαλλόμενης, ως προς το κριτήριο Α.2 της προσφοράς της παρεμβαίνουσας αναφέρεται αναλυτικά: «Κριτήριο Α2 Συνοπτική μεθοδολογία και παρουσίαση των αναγκαίων βημάτων και επιμέρους εργασιών για την αποτελεσματική υλοποίηση των αναγκών του έργου και προτάσεων προσέγγισης για όλες τις δράσεις, συμπεριλαμβανομένων δημιουργικών προτάσεων Στην προσφορά της η

”
παρουσιάζει ιδιαιτέρως αναλυτικά την μεθοδολογία της κάθε δράσης. Η προσφορά της για το δημιουργικό περιέχει αναλυτικά σενάρια, παρουσιάζει 3 εναλλακτικές, έχει άριστη αισθητική και γενικά δείχνει ότι η ένωση έχει προετοιμάσει και παρουσιάζει με εξαιρετικό τρόπο την μεθοδολογία και τα βήματα που θα ακολουθήσει για την υλοποίηση του έργου. Συγκεκριμένα αναλύεται ξεχωριστά η μεθοδολογική προσέγγιση και ανάπτυξη «ιδέας» για όλες τις ενότητες του έργου, με εξαιρετικές δημιουργικές προτάσεις προώθησης και εφαρμογής του σκεπτικού ανάπτυξης τους.», ενώ για την προσφορά της πρώτης προσφεύγουσας αναφέρεται ότι: «Κριτήριο Α2: Συνοπτική μεθοδολογία και παρουσίαση των αναγκαίων βημάτων και επιμέρους εργασιών για την αποτελεσματική υλοποίηση των αναγκών του έργου και προτάσεων προσέγγισης για όλες τις δράσεις, συμπεριλαμβανομένων δημιουργικών προτάσεων. Στην τεχνική της προσφορά η εταιρεία παραθέτει τα βήματα των επιμέρους δράσεων με τρόπο όμως που είναι αρκετά επιφανειακός προσφέροντας μία όχι σε βάθος ανάλυση. Οι δημιουργικές προτάσεις δεν περιλαμβάνουν την ανάπτυξη σεναρίων, ενώ το προτεινόμενο concept- το οποίο και παρουσιάζεται εφαρμοσμένο βάσει των ζητούμενων του έργου- Live it Love it- είναι αντιγραφή ξένου concept γεγονός που προσδίδει την έλλειψη δημιουργικότητας και προσαρμογής της στρατηγικής τουριστικής προβολής στις ιδιαιτερότητες και στα δυνατά σημεία της ΠΚΜ.». Επίσης, σχετικά με την αιτίαση που αφορά την προσκόμιση εκ μέρους της παρεμβαίνουσας ένωσης, τεσσάρων

(4) φωτογραφιών, οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί καταχρηστικά και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του κατόχου των πνευματικών δικαιωμάτων επ' αυτών, κ. Ιωάννη Ζαρζώνη (βλ. και την από 15.05.2018 επιστολή του ιδίου, η οποία αναρτήθηκε στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 16.05.2018 και ώρα 13:22:42 μ.μ.), η αναθέτουσα υπογραμμίζει στις υποβληθείσες απόψεις της ότι: *«Σχετικά με τις φωτογραφίες, από τη στιγμή που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της ΠΚΜ vegmacedonia.gr, είναι διαθέσιμες προς αξιοποίηση στις προτάσεις των υποψηφίων, για να αποτυπωθεί οπτικά και να έχει μια ρεαλιστική εικόνα η επιτροπή από την εφαρμογή του νέου concept. Σημειώνουμε ότι δεν αξιολογείται το φωτογραφικό υλικό αλλά η δημιουργική πρόταση, καθώς το υλικό θα παραχθεί κατά τη διάρκεια της σύμβασης, (στην Δράση 3: Παραγωγή Οπτικού Περιεχομένου Επικοινωνίας θα παραχθεί νέο οπτικό υλικό για να χρησιμοποιηθεί στην όποια εφαρμογή της νέας ταυτότητας)»*. Αντίστοιχα, ως προς το κριτήριο Α.3, επισημαίνεται στην προσβαλλόμενη για την προσφορά της παρεμβαίνουσας ένωσης: *«Κριτήριο Α3: Παρουσίαση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου με αντιστοίχιση εργασιών και παραδοτέων. Στην προσφορά της η ένωση δείχνει μεγάλη ευελιξία στο χρονοδιάγραμμα των παραδοτέων κάποια από τα οποία ολοκληρώνονται γρηγορότερα από τις απαιτήσεις της προκήρυξης»*, ενώ σχετικά με την προσφορά της πρώτης προσφεύγουσας, η αναθέτουσα σημειώνει: *«Κριτήριο Α3 Παρουσίαση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου με αντιστοίχιση εργασιών και παραδοτέων. Με βάση το προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα κάποια παραδοτέα αποτυπώνονται να ολοκληρώνονται πιο γρήγορα κάποια πιο αργά από τους ενδεικτικούς χρόνους της Αναθέτουσας υπηρεσίας ενώ η αλληλουχία κάποιων ενεργειών και δράσεων είναι ασαφής. Αξιοσημείωτο στην προσφορά της εταιρείας είναι ότι στο χρονοδιάγραμμα εμφανίζονται όλες οι δράσεις του να ξεκινούν από τον 1ο μήνα.»*.

43. Επειδή, η αιτιολογία της προσβαλλόμενης φαίνεται ότι είναι κατ' αρχήν επαρκής και νόμιμη, δεδομένου ότι σύμφωνα με την ανέλεγκτη ακυρωτικά, τεχνική κρίση της αναθέτουσας αρχής (ΕΑ ΣτΕ 616/2012), στο κείμενο της προσβαλλόμενης εκτίθενται αναλυτικά τα πλεονεκτήματα της

προσφοράς της παρεμβαίνουσας από τεχνικής απόψεως, καθώς και η τήρηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της προς ανάθεση σύμβασης. Συνεπώς, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι υπήρχε πλήρης, σαφής, εμπειριστατωμένη και ειδική αιτιολογία στην προσβαλλόμενη σχετικά με τη βαθμολόγηση των επίμαχων τμημάτων της προσφοράς των υποψηφίων, όπως αυτά προσβάλλονται με τον εξεταζόμενο λόγο της πρώτης προσφυγής, ενώ, εξάλλου, κατά το μέρος που οι αιτιάσεις που προβάλλονται με τον τρίτο λόγο της πρώτης υπό κρίση προσφυγής αμφισβητούν την ανέλεγκτη ακυρωτικά τεχνική κρίση της διοίκησης, είναι απορριπτέες ως απαράδεκτες (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 77/2011, 419/2010, 107/2010). Ομοίως, απαραδέκτως αμφισβητείται από την πρώτη προσφεύγουσα η ουσιαστική κρίση της Διοίκησης ως προς το ύψος της βαθμολογίας της προσφοράς της στα συγκεκριμένα κριτήρια (ΕΑ ΣτΕ 164/2010, 216, 402/2009, 613/2008, 827, 232/2007), ενώ όπως έχει κριθεί, η περαιτέρω αμφισβήτηση της αιτιολογίας απορρίψεως της προσφοράς της και αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, κατά το μέτρο που βαθμολογήθηκαν με τον τρόπο που αποτυπώνεται στην προσβαλλόμενη, απαραδέκτως πλήττει την ανέλεγκτη τεχνική κρίση των οργάνων της Διοίκησης (ΕΑ ΣτΕ 391/2010, 35/2010, 283/2013, 285/2013, 616/2012, 306/2012). Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο τρίτος και τελευταίος λόγος της πρώτης κρινόμενης προσφυγής, κρίνεται απορριπτέος και αντίστοιχα γίνεται δεκτός ο σχετικός λόγος παρέμβασης.

44. Επειδή περαιτέρω, σχετικά με τον πρώτο, δεύτερο και τέταρτο (υπό 4Α και 4Β) λόγο της δεύτερης υπό κρίση προσφυγής, οι οποίοι αφορούν αντίστοιχα την προσβολή της υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32^ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές α) της εταιρείας με την επωνυμία « » και ήδη δεύτερη παρεμβαίνουσας στη δεύτερη κρινόμενη προσφυγή, κατά τα ανωτέρω εκτεθέντα στις σκέψεις 19-20, η προσφεύγουσα στο παρόν στάδιο δεν

έχει έννομο συμφέρον να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της συμμετοχής άλλου διαγωνιζομένου εφόσον έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία ανάθεσης για διαφορετικό λόγο, οι δε λόγοι που αφορούν στη συμμετοχή των οικονομικών φορέων « » στον διαγωνισμό προβάλλονται απαραδέκτως από την πλευρά της δεύτερης προσφεύγουσας, καθόσον οι αποδιδόμενες από αυτήν πλημμέλειες στις προσφορές των ανωτέρω οικονομικών φορέων, διαφοροποιούνται από τη βάση απόρριψης της δικής της προσφοράς και συνεπώς δεν δύναται να στοιχειοθετηθεί παράβαση της αρχής του ίσου μέτρου κρίσης. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, ο πρώτος, δεύτερος και τέταρτος (υπό 4A και 4B) λόγος της δεύτερης κρινόμενης προσφυγής κρίνονται απορριπτέοι ως απαραδέκτοι και ως εκ τούτου, παρέλκει και η περαιτέρω εξέταση των προβαλλόμενων λόγων των ασκηθεισών παρεμβάσεων, οι οποίες απορρίπτονται ως αλυσιτελώς προβαλλόμενες εξαιτίας της απόρριψης των αντίστοιχων λόγων προσφυγής ως απαραδέκτων, λόγω έλλειψης εννόμου συμφέροντος.

45. Επειδή σχετικά με τον τρίτο και πέμπτο (υπό 5A και 5B) λόγο της δεύτερης υπό κρίση προσφυγής που αφορά την εσφαλμένη κρίση της αναθέτουσας σχετικά με την αξιολόγηση της προσφοράς της δεύτερης προσφεύγουσας, η τελευταία επικαλείται ότι αφενός η προσβαλλόμενη πρέπει να ακυρωθεί ως αναπιολόγητη ή άλλως παραβιάζουσα ουσιώδη τύπο της διαδικασίας και αφετέρου ότι η προσβαλλόμενη περιέχει ελλιπή και παράνομη αιτιολογία που καταλήγει σε μεροληπτικά αρνητική βαθμολόγηση των επιμέρους κριτηρίων της τεχνικής προσφοράς της. Σχετικά με τους ανωτέρω προβαλλόμενους λόγους προσφυγής και κατόπιν ενδελεχούς μελέτης του φακέλου της υπόθεσης πρέπει να ειπωθούν τα ακόλουθα. Σχετικά με τους ανωτέρω προβαλλόμενους λόγους της δεύτερης κρινόμενης προσφυγής, η αναθέτουσα, με τις απόψεις που τέθηκαν υπόψη της Αρχής, αναφέρει τα εξής: *«γ) Σε ό,τι αφορά τη βαθμολογία του συνόλου των κριτηρίων αξιολόγησης, η οποία αναφέρεται στο σχετικό με αριθμό 12 των υπόψη εγγράφων της προσβαλλόμενης αριθμ.1858/2-8-2018 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σημειώνεται ότι η βαθμολογία*

αποτυπώνεται στο από 11-7-2018 και 23-7-2018 Πρακτικό Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών, το οποίο όπως προκύπτει από τη σχετική εκτύπωση, συναποστάλθηκε μέσω της επικοινωνίας του ΕΣΗΔΗΣ στους συμμετέχοντες και έχει ως εξής: [...] Η παρατιθέμενη βαθμολογία του συνόλου των κριτηρίων αξιολόγησης στο σχετικό με αριθμό 12 των υπόψη εγγράφων της προσβαλλόμενης αριθμ.1858/2-8-2018 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, προήλθε από εσφαλμένη μορφοποίηση του εγγράφου (στην απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής στον πίνακα με τη βαθμολογία της “ ”, όπως και στον πίνακα με τη βαθμολογία της “ ” δεν εμφανίζεται το πρώτο ψηφίο, ενώ στον πίνακα με τη βαθμολογία της Ένωσης “ ” δεν εμφανίζονται το πρώτο και το δεύτερο ψηφίο, τα οποία στην τελευταία περίπτωση, όπως μπορεί κανείς να διακρίνει στη σελ.15 της απόφασης “κρύβονται” μεταξύ της δεύτερης και της τρίτης στήλης του πίνακα). Το παραπάνω γεγονός είναι ευνόητο ότι οφείλεται σε πρόδηλο σφάλμα, αφ’ ής στιγμής το σώμα του από 11-7-2018 και 23-7-2018 Πρακτικού Αξιολόγησης Τεχνικών Προσφορών κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες.», ενώ σχετικά με τον πέμπτο (υπό 5Α και 5Β) λόγο, η αναθέτουσα επισημαίνει: «4. Αναφορικά με τον πέμπτο λόγο της προσφυγής, ήτοι την ελλιπή αιτιολογία του από 11-7-2018 και 23-7-2018 Πρακτικού Τεχνικής Αξιολόγησης, σύμφωνα με το οποίο η τεχνική Προσφορά της ένωσης “ .....” κρίθηκε δεν ικανοποιεί τους όρους των τεχνικών προδιαγραφών της οικείας διακήρυξης και πραγματοποιήθηκε γνωμοδότηση σε ό,τι αφορά την απόρριψη της προσφοράς της ανωτέρω συμμετέχουσας από τον διαγωνισμό ως τεχνικά μη επαρκούς, σημειώνεται ότι στην από 11-7-2018 συνεδρίαση συμμετείχε ως ειδικός εμπειρογνώμονας, με γνωμοδοτική αρμοδιότητα, χωρίς δικαίωμα ψήφου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5, παρ.3 του Π.Δ.261/1997 και στο άρθρο 12, παράγραφος ιδ’ του Ν. 3688/2008, ο κ. , εκπρόσωπος της Ένωσης Εταιριών Διαφήμισης και Επικοινωνίας Ελλάδος (ΕΕΔΕ), ο οποίος ορίστηκε με το αριθμ.Φ.15ο/10441/4-7-2018 έγγραφο της ΕΕΔΕ, σε απάντηση σχετικού εγγράφου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. Το από 11-7-2018 πρακτικό Τεχνικής Αξιολόγησης, όπως αναφέρεται στο από

23-7-2018 Πρακτικό Τεχνικής Αξιολόγησης, στάλθηκε στον εκπρόσωπο της ΕΕΔΕ, κ..... και στη συνέχεια ο .....απάντησε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ότι «Σε συνέχεια της συνεδρίασης στην οποία παρευρέθηκα και σύμφωνα με τις προτάσεις των διαφημιστικών εταιριών που είδαμε, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η γνωμοδότηση, η επεξήγηση και η βαθμολόγηση των τεχνικών προσφορών της επιτροπής με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο». Από την Επιτροπή Τεχνικής Αξιολόγησης, ήτοι την Επιτροπή διενέργειας και τεχνικής αξιολόγησης διαγωνισμών έργων ΕΣΠΑ και συγχρηματοδοτούμενων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, η οποία συγκροτήθηκε με την αριθμ.920/2018 (ΑΔΑ:Ω1Ε47ΛΛ-ΚΤ8) Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σημειώνονται συμπληρωματικά τα παρακάτω:

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α1

Η επιτροπή κρίνει ότι δεν είναι σαφής η κατανόηση και η κωδικοποίηση των ιδιαιτεροτήτων του έργου. Η Ένωση «.....» προσεγγίζει τις ειδικές απαιτήσεις του έργου ως θέματα διαχείρισης, διασφάλισης ποιότητας και οργάνωσης υλοποίησης χωρίς να αναδεικνύει τις απαιτήσεις και τις ιδιαιτερότητες ενός έργου που αφορά στην επικοινωνία ενός τουριστικού προορισμού και προϊόντων με ότι αυτό συνεπάγεται. Μια βασική αναφορά χωρίς ειδική ανάλυση στις απαιτήσεις του έργου δίνεται στις σελ. 33-36.Γίνεται μεγάλη και γενικευμένη αναφορά σε εργαλεία και μεθοδολογίες. Οι αναφορές σε εξατομικευμένη χρήση και εφαρμογή στις απαιτήσεις του έργου είναι ελάχιστες. Επιπλέον η εταιρεία κάνει επαναλαμβανόμενη αναφορά σε έργα πληροφορικής. Να σημειώσουμε ότι το προκηρυσσόμενο υποέργο είναι έργο τουριστικής προβολής με δράσεις ΤΠΕ και όχι το αντίθετο. Για τους λόγους αυτούς η επιτροπή κρίνει ότι στην προσφορά της ένωσης “.....” δεν παρουσιάζονται με μεθοδικό τρόπο οι ιδιαιτερότητες του έργου και άρα δεν έχουν γίνει επαρκώς κατανοητές οι ειδικές του απαιτήσεις και βαθμολογεί με 95.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α2

Είναι σαφές ότι η επιτροπή μελέτησε και αξιολόγησε το σύνολο της Προσφοράς όπου παντού υπάρχει μεγάλη αναφορά σε εργαλεία και μεθοδολογίες χωρίς

ιδιαίτερη εξειδίκευση στο παρόν έργο. Και ενδεικτικά αναφέρει ότι υπάρχει και το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ :ΓΕΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (347 σελίδες) που αφορά σε θεωρητικές αναφορές σε μεθοδολογίες διοίκησης και υλοποίησης Έργων PRINCE, RUP, SCRUM , χωρίς δείγμα εφαρμογής των εν λόγω θεωριών στη Πράξη. Σε μια προσφορά πρέπει κατά την άποψη μας να γίνεται αναφορά στην μεθοδολογία που θα εφαρμοστεί και όχι σεμινάριο σχετικά με τις μεθοδολογίες που δύνανται να εφαρμοστούν. Επιπλέον η βαθμολογία 95, είναι αποτέλεσμα και άλλων επιμέρους σημείων που οδήγησαν σε σύγχυση την επιτροπή αξιολόγησης και ενδεικτικά αναφέρουμε:

ΔΡΑΣΗ 2: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ

Σχετικά με τη μεθοδολογική προσέγγιση δημιουργίας νέων εμπειρικών προϊόντων, η Ένωση αντιμετωπίζει το θέμα ολιστικά και παραθέτει τα επιμέρους βήματα του στρατηγικού σχεδιασμού και για την κάλυψη των απαιτήσεων των συγκεκριμένων παραδοτέων παραπέμπει στα όσα αναφέρει στη δράση 4.

ΔΡΑΣΗ 4 - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΕΛΙΚΟΥ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

Στη τεχνική πρόταση της ένωσης εταιριών δεν υπάρχει καμία αναφορά στη λειτουργικότητα της πλατφόρμας διαχείρισης τελικού προορισμού και δεν μπορεί να αξιολογηθεί ως προς τα χαρακτηριστικά που θα υποστηρίζει.

ΔΡΑΣΗ 8 : ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Η ένωση παρουσιάζει αναλυτικά στη τεχνική της προσφορά το υποσύστημα που προτείνει για την παρακολούθηση των έργων της ΠΚΜ καθώς και την μεθοδολογία για την Online Εφαρμογή Επιμόρφωσης Επαγγελματιών Tour Operators. Για τα υπόλοιπα παραδοτέα της συγκεκριμένης δράσης γίνεται απλά αναπαραγωγή των απαιτήσεων της διακήρυξης.

Επιπλέον στη Δράση 8 η ένωση κάνει εκτενή αναφορά στην ανάλυση του συστήματος Παρακολούθησης ΕΣΠΑ (εδάφια ΟΠΣ που έχουν τροποποιηθεί από 16/5) – σελίδες 137-157 «Ενδεικτική Ανάλυση Συστήματος Παρακολούθησης Έργων ΕΣΠΑ» προσθέτοντας και τα έργα ΕΚΤ που δεν αφορούν καθόλου στο εν λόγω υπόεργο ούτε τη μεθοδολογία παρακολούθησής του. Η ανωτέρω ανάλυση είναι γενική και δεν αφορά στις απαιτήσεις της δράσης

8 (δε ζητείται Τεχνικός Σύμβουλος ΕΣΠΑ), αλλά από τον υποψήφιο ανάδοχο ζητείται να συντονίσει και να επιβλέψει τις επιμέρους δράσεις /ενέργειες υλοποίησης με στόχευση την εκπλήρωση των αποτελεσμάτων που υποχρεούται να επιτύχει ο Δικαιούχος (δείκτες του Υποέργου) καθώς και αξιολόγηση των επιδόσεών τους. Σχετικά με τις δημιουργικές προτάσεις , ενώ ζητούνται δημιουργικές προτάσεις η ένωση υποβάλλει 1 δημιουργική Πρόταση η οποία αξιολογείται σύμφωνα με τα παρακάτω και εμπεριέχεται στη βαθμολόγηση του κριτηρίου Α2. Στρατηγικά: το “real Macedonia αναδεικνύει ένα πολιτικό/διπλωματικό θέμα ως μείζον κομμάτι μια διεθνούς τουριστικής καμπάνιας που μέρος του κονδυλίου θα απευθυνθεί στην Βαλκανική αγορά – η οποία έχει τελείως διαφορετικές σύγχρονες ιστορικές αναφορές. Creative Copywriting: Το “real Macedonia» καθώς και το body copy αποτελούν κομμάτι μια αναχρονιστικής διαφημιστικής ρητορικής του ‘90 η οποία αντί να προσεγγίζει την εμπειρία του επισκέπτη, γινόταν αυτό-αναφορική και συνεπώς αδιάφορη. Σχεδιασμός: ενώ η προσέγγιση παρουσιάζει εικαστικό ενδιαφέρον, έχει ένα πολύ σημαντικό στρατηγικό λάθος: σημειολογικά δεν συνδέεται πουθενά με την Κεντρική Μακεδονία. Δηλαδή τα σχήματα/σύμβολα που αφαιρετικά προβάλλονται, δεν έχουν καμία σημειολογική/εικαστική/ εννοιολογική σύνδεση με την ΚΜ. Για παράδειγμα, ο κίονας θα μπορούσε να είναι «όποιος κίονας», ο συμβολισμός του βουνού με τρίγωνο θα μπορούσε να ανήκει σε όποιο βουνό, το ίδιο για την θάλασσα κ.ο.κ. Συνολικά, η επιτροπή κρίνει ότι είναι μια πρόταση που εικαστικά δεν δένεται σε κανένα σημείο με την Κεντρική Μακεδονία, θα μπορούσε να ανήκει σε όποια ελληνική περιφέρεια και στρατηγικά /δημιουργικά η «Αληθινή» Μακεδονία, προβάλλει ένα εθνικό άγχος σε μια τουριστική καμπάνια. Κοινώς μπορεί να κάνει κακό. Αντίθετα η προσέγγιση της ένωσης .....για τη στρατηγική της τουριστικής προβολής της ΠΚΜ εστιάζεται στις ιδιαιτερότητες της ΠΚΜ και στα δυνατά της σημεία και αποτυπώνεται σε 3 εναλλακτικές - προτεινόμενες δημιουργικές ιδέες – προτάσεις, με αντίστοιχες εφαρμογές στα ζητούμενα-δράσεις της προκήρυξης. Δεν αναφέρεται συγκεκριμένα κάποια, καθώς και οι 3 θα μπορούσαν να προχωρήσουν – έχει άριστη αισθητική, σύμφωνα με το Πρακτικό, συνολικά.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β1

Σχετικά με το σημείο της ένστασης για το ότι τα βιογραφικά δεν ακολουθούν το σχετικό υπόδειγμα σημειώνουμε ότι τα βιογραφικά σημειώματα των μελών της ομάδας έργου (σχετικό υπόδειγμα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ) σύμφωνα με το κεφ. 2.2.9.2 , Β.4. (β) σελ 25 αφορούν στον προσωρινό ανάδοχο και θα υποβληθούν στα σταδία των δικαιολογητικών κατακύρωσης και μόνο ενδεικτικά μπορούν να θεωρηθούν στο στάδιο της αξιολόγησης των δικαιολογητικών –τεχνικής προσφοράς.».

46. Επειδή σχετικά με την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης και την ανέλεγκτη ακυρωτικά τεχνική κρίση της διοίκησης και προς αποφυγή άσκοπων επαναλήψεων γίνεται παραπομπή ανωτέρω στις σκέψεις 40-41 και 43, ενώ ισχύουν *mutatis mutandis* όσα εκτενώς αναφέρονται σε αυτές. Κατά συνέπεια, ενόψει των ανωτέρω εκτεθέντων, αλλά και όσων αναφέρονται στους σχετικούς προβαλλόμενους λόγους της δεύτερης προσφεύγουσας και στις απόψεις της αναθέτουσας σχετικά με αυτούς, προκύπτει και ο τρίτος και πέμπτος (5Α και 5Β) λόγος της δεύτερης εξεταζόμενης προσφυγής κρίνονται απορριπτέοι.

47. Επειδή, κατ' ακολουθίαν πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η πρώτη κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή.

48. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η πρώτη προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016).

49. Επειδή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή η ασκηθείσα παρέμβαση επί της πρώτης κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

50. Επειδή, κατ' ακολουθίαν πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή.

51. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να καταπέσει υπέρ ελληνικού δημοσίου το παράβολο που κατέθεσε η δεύτερη προσφεύγουσα (άρθρο 363 του Ν. 4412/2016).

52. Επειδή πρέπει να απορριφθεί η πρώτη ασκηθείσα παρέμβαση επί της δεύτερης κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

53. Επειδή πρέπει να απορριφθεί η δεύτερη ασκηθείσα παρέμβαση επί της δεύτερη κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την πρώτη Προδικαστική Προσφυγή κατά το μέρος που στρέφεται κατά της προσφοράς της ένωσης εταιρειών «.....» και συνακόλουθα έκρινε σύμφωνες τις τεχνικές προδιαγραφές αυτής.

Δέχεται εν μέρει την ασκηθείσα παρέμβαση επί της πρώτης κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 1858/01.08.2018 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Πρακτικό 32ο/01.08.2018), δυνάμει της οποίας εγκρίθηκαν κατά πλειοψηφία τα από 07.05.2018, 19.06.2018, 11.07.2018 και 23.07.2018 Πρακτικά των συνεδριάσεων της Επιτροπής Διενέργειας του Διαγωνισμού, κατά το μέρος που έκρινε εμπρόθεσμα υποβληθείσα και έκανε δεκτή την προσφορά της ένωσης εταιρειών «.....με διακριτικό τίτλο.....» και συνακόλουθα έκρινε σύμφωνες τις τεχνικές προδιαγραφές αυτής.

Απορρίπτει τη δεύτερη Προδικαστική Προσφυγή.

Απορρίπτει την πρώτη ασκηθείσα παρέμβαση επί της δεύτερης κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

Απορρίπτει τη δεύτερη ασκηθείσα παρέμβαση επί της δεύτερης κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής.

Ορίζει την επιστροφή στην πρώτη προσφεύγουσα του παραβόλου, ποσού δεκατεσσάρων χιλιάδων δύο ευρώ (14.002,00 €).

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου για τη δεύτερη κρινόμενη προδικαστική προσφυγή.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 2018 και εκδόθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2018 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Μιχαήλ. Χ. Οικονόμου

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ειρήνη Τσιμπούκη